

Izšla vsak četrti in velja s poštno vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, četrt leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravnništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprete reklamacije s poštne proste.

Cekovni račun poštne urada Ljubljana 10.603. Telefon interurb. št. 113.

36. številka.

MARIBOR, dne 20. avgusta 1925.

59. letnik.

Neporavnani dolgovi.

(Iz skupščinskega govora poslanca Vlad. Pušenjaka.)

Finančni minister mora skrbeti za to, da se po zakonu osnovani izdatki izplačajo. Strogo se mora gledati na zakonitost. Pri nas pa imamo celo vrsto neizplačanih dolgov, oziroma po zakonu odobrenih državnih izdatkov. Od teh izdatkov naj navedem sledeče:

Iz statistike, ki jo je izdalo finančno ministrstvo, razvidimo, da znašajo neizplačani dolgovi ministrstva saobračaja 292 milijonov dinarjev. Ravno kar smo pa slišali, da to ni točno, marveč da znašajo 400 milijonov dinarjev. Drugo tako postavko tvorijo dolgovi vojnega ministrstva in sicer v znesku 252 milijonov dinarjev. Tudi ta postavka je prenzika.

Razven tega je treba vpoštovati, kar so že razni predgovorniki naglašali,

neizplačano razliko uradništva.

Uradništvo je po svoji centrali, po centrali državnih službenec, poslalo spomenico vsem državnim poslancom in sicer dne 10. junija t. l., v kateri razlaga zgodovino te zahteve uradništva. Uradništvo zahteva, da se mu izplača razlika na plačah od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924. V tem vprašanju se je že večkrat razpravljalo tako v finančnem odboru, kakor tudi v plenumu narodne skupščine. G. finančni minister je povdarjal, da je to vprašanje sporno in da ga mora rešiti finančni odbor. Zadnjič je še celo rekel, da mora ministrski svet ugotoviti, ali so uradniki upravičeni zahtevati izplačilo te razlike in koliko znaša ta razlika. Vsi ti izgovori g. finančnega ministra so pa brez podlage. Čisto gotovo je, da ima uradništvo pravico zahtevati izplačilo te razlike in skrajni čas je, da se sedaj po dveh letih, odkar je stopil uradniški zakon v veljavo ta razlika izplača.

Ravno tako dolguje država invalidom okrog 200 milijonov dinarjev.

Slišali smo, da leži v ministrstvu za socialno politiko cel kup neresenih aktov, baje nad 200.000 komadov, v katerih prosijo invalidi, da se jim izplačajo ukinjene podpore. Toda invalidi zamenj čakajo, da bi prišli do izplačila teh podpor.

Prav tako vidimo,

da se ne izplačajo po zakonu določeni prispevki za zgradbo in vzdrževanje cest v Sloveniji.

Gradbena direkcija v Ljubljani je lansko leto, ko se je sestavljala proračun, poročala, da znašajo stroški za cestno omrežje v Sloveniji, ki obsega 4190 km — 18½ milijonov dinarjev, in da je naša država dolžna na podlagi zakona

za vzdrževanje cest v Sloveniji prispevati znesek 12 mil. 200 tisoč dinarjev.

Ministrstvo gradevin, oziroma najbrž ministrstvo financ, je ta predlog gradbene direkcije v Ljubljani reduciralo in določilo za vzdrževanje cest v Sloveniji malenkostno svoto 1½ milijona dinarjev. (Ivan Vesenjaj: Samo tujski okraj ima terjati 300.000 dinarjev!) Določila se je torej komaj ena desetina tega, kar potrebujemo za vzdrževanje cest.

Okrajni odbori in cestni odbori niso dobili tega,

kar potrebujejo, da morejo ceste v redu vzdrževati, poleg tega imajo pa še terjatve iz prejšnjih let. Za leto 1922 in 1923 imajo terjati nič manj kot 3.800.000 dinarjev.

Po zakonu mora država nagraditi veroučitelje, ki vrše pouk vernaška po naših šolah. Vidimo pa, da 365 duhovnikov ni dobilo nagrade za poučevanje veronauka za januar, februar in marec leta 1925, 560 duhovnikov ni dobilo te nagrade za september, oktober, november in december leta 1924, 660 duhovnikov pa ne za januar, februar in marec leta 1925.

Vsi veroučitelji imajo terjati potnine

za čas od 1. julija 1923 pa do današnjega dne, torej za 2 leti. Veroučitelji poučujejo verouk mnogokrat na oddaljenih krajih, imajo stroške, ne dobe pa niti one majhne nagrade, ki jim po zakonu gre. Že sam socialni čut zahteva, da se ta krivica popravi in da se vendar že enkrat izplača ta dolg našim veroučiteljem.

Prav tako dolguje naša država upokojemcem, železničarjem in cestarjem znatne svote.

Treba je grajati, da moramo poslanci potom raznih upitov in intervencij posredovati, da pridejo železničarji, ki so po 30 in še več let vestno vršili svojo službo, do svojih pokojnin, ki jim po zakonu gredo.

Pri tej priliki moram povdariti, da posveča naša vlada premalo skrbi našim upokojemcem. Zahtevamo, da se kronске pokojnine že vendar enkrat prevedejo v dinarske pokojnine. Zahtevamo tudi, da se rudarjem-upokojemcem in provizionistom povečajo pokojnine in provizije. Vseh teh zahtev naša vlada noče upoštevati.

Danes smo slišali, da dolguje naša država poleg navedenih dolgov tudi znatne svote vicinalnim železnicam, da dolguje znatne svote za odplačilo vojne odškodnine v Srbiji. Ako seštejemo vse te svote, ki jih je g. finančni minister označil kot leteče dolgove, vidimo, da so svote znatno večje, kot jih je navedel g. finančni minister.

Ta svota znaša okrog 1½ milijarde dinarjev, lahko pa trdim, da znaša okrog 2 milijardi dinarjev.

G. finančni minister se vedno baha, da si ne izposoji več denarja pri Narodni banki. Mesto tega pa ne iz-

polnjuje svojih obveznosti, dela dolgove, kar je še slabše, ker izpodkopa s tem kredit in ugled naše države v inozemstvu.

Kako je mogoče, da obstojajo pri nas te razmere?

Te razmere so mogoče radi čudnega budgetiranja. Budget ni sestavljen na podlagi stvarnih in zakonitih potreb, ne gleda se na realnost, temveč se gleda samo na to, da se na vsak način doseže ravnotežje. Da se doseže to ravnotežje, se v finančnem odboru črtajo razne postavke, oziroma se znižujejo posamezni krediti, nihče pa ne misli na to, da krediti, ki ostanejo ne bodo zadostovali.

Zanimivo poglavje tvorijo vladne obljube,

za katere je prevzela vlada obveznost, a jih ne izpolnjuje. Navesti hočem samo nekatere:

Pri markiranju kron

se je odvzelo 20% od kronskih novčanic. Za teh odvzetih 20% so se dali boni. Do proračunskega leta 1922-23 se je v budgetu in v finančnem zakonu vedno obljubovalo, da se bodo ti boni realizirali. Vlada je o priliki markiranja kron dala uradno obljubo, da bo te bone realizirala. Naenkrat je pa sedanji g. finančni minister, ko je nastopil svoje mesto, črtal to postavko iz proračuna in noče prav ničesar več vedeti o izplačilu teh 20% bonov.

Leta 1919 so koroške tolpe udarile v Mežiško dolino in v okrajno glavarstvo Slovenjgradec.

Pri tej priliki so pretrpeli obmejni prebivalci občutno škodo. Občutno škodo so pa trpeli tudi pozneje, ko je podvzela naša vojska svoje operacije proti Koroški. Okrajno glavarstvo v Slovenjgradcu je pustilo uradno preceniti to škodo, ki znaša 2½ milijona dinarjev. Vojno ministrstvo je to škodo priznalo ter je opetovano predlagalo finančnemu ministrstvu, da jo izplača. Toda finančno ministrstvo še do danes ni našlo časa, da bi to uradno ugotovljeno škodo izplačalo obmejnimu prebivalstvu.

Lansko leto je Davidovičeva vlada obljubila podporo onim krajem, ki so bili oškodovani po toči,

in je zato preskrbela tudi potrebna denarna sredstva. Kakor hitro pa je Davidovičeva vlada padla in je nastopil svoje mesto sedanji finančni minister, je ta opustil to izplačilo in prebivalstvo težko oškodovanih krajem ni prišlo do obljubljenih podpor, na katero je računalo. (Poslanec Vesenjaj: Zato je pa sedanji finančni minister zvišal davke!) V drugih državah se povsod držijo dane obljube. Povsod skrbno pazijo na to, da ljudstvo ne izgubi zaupanja do vlade, da ne izgubi zaupanja do predstavnikov države.

Čuli smo da računa g. finančni minister na neko notranjo posojilo. Toda z ozirom na to, da vlada ne izpolnjuje

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoski pisal Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

21

Tisti dan, ko je bila bitka pri Draždanih, je tako lilo, da je cesarju na rame visel klobuk. Sicer se pa človek temu smeje, kadar zmaguje: mraza ne čuti posebno in časa ima tudi toliko, da se preobleče. Najhujše pa je takrat, kadar zmaga sovražnik, kadar je treba bežati po omehčanih, blatnih cestah, s huzarji, dragonci in drugo tako sodrgo za petami, ko človek po noči, ko v daljavi ugleda luč, ne ve, ali bi šel proti njej ali pa poginil zunaj v vesoljnem potopu.

Cebedej mi je opisal vse na drobno. Pripovedoval mi je, da je general Vandamme, ki naj bi bil Avstrijcem zašiel pri Kulmu zaradi prevelike gorečnosti zašel pri Kulmu v neko gorsko sotesko, da so tam tisti, ki smo jih bili premagali prejšnji dan, od vseh strani navalili nanj in ujeli njega in več drugih generalov, njegovo vojsko pa uničili. Dva dni poprej (26. avgusta) se je nekaj podobnega prigodilo naši diviziji, kakor tudi petemu, šestemu in enajstemu armadnemu zboru na löwenberških višinah. Mi bi bili morali uničiti Pruse na tej strani, vendar napadnega razporeda maršala Macdonalda pa nas je sovražnik iznenadil v gorski soteski. Naši topovi so obtičali v blatu, naše konjenišvo je bilo v neredu, peštvo pa zaradi dežja ni moglo streljati. Zato so se branili z bodalom. Tretji bataljon so burno napadajoči Prusi potisnili celo do Katzbacha. Tam je Cebedeja neki grenadir dvakrat s puškinim kopitom udaril po glavi. Med tem, ko je ranjenega stotnika Arnoulda držal v rokah, ga je reka vzela s sabo. Oba bi bila utonila, ko bi se stotniku ne bilo posrečilo, da se je oprjel veje na drugem bregu in se vzpel iz vode. Cebedej mi je pripovedoval, da je tisto noč, čeprav mu je kri lila iz nosa in ušes, še hodil do vasi Goldberg, napol mrtev od gladi, utrujenosti in izgubljenosti krvi in da se ga je

usmilil neki mizar. Vrli mož mu je dal kruha, čebule in vode. Dalje mi je pripovedoval, da je drugi dan cela divizija in za njo drugi oddelki v gruclah, vsaka kakor se ji je zdelo, korakala čez ravnino brez poveljnika, ker so bili generali, maršali in vsi jezdeči častniki pobegnili kakor daleč so mogli, boječ se, da bi ne bili ujeti. Zatrjeval mi je, da bi jih bilo petdeset huzarjev vse po vrsti lahko poptalo, da pa k sreči Blücher ni mogel prekoračiti izstopne reke in da so se potem slednjič zopet zbrali v Waldauu. Tam so namreč po vseh cestnih vogalih tamborji bobnali marš svojega polka; vsled tega se je v splošni zmedbi vsak lahko odločil, ako je šel za bobnovim glasom.

Največja sreča, je menil Cebedej, pa je bila v nerednem begu ta, da so se malo dalje v Bunzlau zbrali tudi višji častniki, ki so bili vsi iznenadeni, da se lahko povečujejo bataljonom.

Vse to mi je pripovedoval moj tovariš, pri tem pa ni omenil, da bi se tudi na svoje zaveznike ne smeli zanašati, ker bi nas vsak hip lahko prijeli od strani. Pravil je tudi, da sta bila premagana tudi maršala Oudinot in Ney, prvi pri Gross-Beerenu, drugi pri Dennewitzu. Žalostno je bilo to, kajti na umikanju so umirali novinci od onemoglosti, bolezní in stradanja. Vse te silne napore so mogli prenašati samo stari vojaki iz Španije in tisti, ki so že prej služili na Nemškem in so bili utrjeni proti slabemu vremenu.

»Sploh pa imamo«, je rekel Cebedej, »vse proti nam: deželo, neprestani dež in lastne generale, katerim že vse preseda. Nekateri so vojvode in knezi, ki se dolgočasijo pri tem, da morajo čez ušesa tičati v blatu, namesto da bi posedali v zločinih naslanjačih, drugi, med njimi Vandamme, pa bi radi, da bi jih kako veliko podjetje hitro napravilo za maršale. Mi siromaki, katerih tukaj ne čaka nič drugega kot ohromelost za vso bodočnost, mi, ki smo sinovi kmetov in delavcev, ki so prelivali svojo kri, da zatro plemištvu, mi moramo poginiti tukaj, da ustvarimo novo plemištvu!«

Sedaj sem izprevidel, da tisti, ki so najubožnejši in najnesrečnejši, niso vedno najneumnejši, in da človek potem, ko je že dovolj pretrpel, nazadnje spozna žalostno resnico. Rekel pa nisem nič, ampak na tistem prosil Boga,

naj mi da moč in pogum, da bom mogel vzdržati bedo in nesrečo, katero so nam napovedovale vse te napake in krivice.

Sedaj smo se nahajali med tremi armadami, ki so se skušale združiti, da nas uničijo z enim samim udarcem. To je bila severna armada pod poveljstvom Bernadotta, šleska armada pod Blücherjem in češka armada pod Schwarzenbergom. Zdaj smo mislili, da pojdemo preko Labe in se vržemo na Pruse in Švede, zdaj zopet, da z gora planemo na Avstrijce, kakor smo bili že najmanj petdesetkrat storili v Italiji in drugod. Oni pa so nazadnje uganili te nakane. Kadarkoli smo se jim skušali približati, so se umaknili. Najmanj so zaupali cesarju, ki vendar ni mogel biti obenem na Češkem in v Šleziji. To je povzročalo grozne pohode naprej in nazaj.

Vojaki si sedaj niso želeli drugega kot bitko, kajti zaradi neprestanega marširanja, zaradi prenočevanja na mokrih tleh, polovične hrane in mrčesa, ki jih je mučil, se jim je pristudilo življenje. Vsak si je mislil: »Naj se konča, kakor hoče... To je prehudo... Tako ne gre več dalje!«

Se jaz sem se čez nekaj dni naveličal takega življenja. Čutil sem, kako so mi vsled neprestane hoje, kot bi rekel, noge lezle v život in kako sem vidno hiral.

Vsako noč smo morali stati na straži zaradi nekega lopova po imenu Thielmann, ki je kmetško ljudstvo šuntal proti nam. Kakor senca je hodil za nami in nas zasledoval na našem pohodu od vasi do vasi, po gričih, po cestah in globokih dolinah: njegovo armado so tvorili vsi tisti, ki so nas sovražili in vojaštva je imel zmerom dosti.

Tisti čas so se odločili zoper nas tudi Bavarci, Badenci in Würtemberžani, tako da smo imeli za sovražnike vso Evropo.

Končno smo imeli vsaj to tolažbo, da smo videli, kako je vsa vojska vrela skupaj, kakor bi se pripravljala za veliko bitko. Kozakov Platova in pripadnikov Thielmanna nismo več srečevali v obližju vasi, zato pa smo spotoma večkrat naleteli na huzarje, lovce, španske dragonce, topništvo in pontonski tren. Dež je lil, kar se je dalo. Kogar so zapustile moči, ta je sedel pod kakim drevesom na mokra tla in čakal nesrečne usode.

svojih obljub, ni pričakovati, da bi ljudstvo imelo mnogo zaupanja do sedanje vlade in da bi notranje posojilo imelo kak znoten uspeh.

Iz poglavja o narodnem gospodarstvu.

Spremembe carinske tarife.

Te dni je poročalo časopisje, da se je vršila v fin. ministrstvu seja takozvanega ekonomsko-finančnega komiteta ministrov. Na tej seji je bilo sklenjeno, da bo izvoz govede in telet v živem in zaklanem stanju ter vseh raznih drugih kladniških proizvodov prost izvozne carine. Ta osvoboditev izvozne carine ni predvidena v novi carinski tarifi, ampak ravno nasprotno so na izvoz mesa in mesnih proizvodov udarjene visoke carinske postavke. Razlog za najnovejšo ukinitve izvozne carine je pač ta, ker se je pokazalo, da je izvoz naše živine in mesa neprestano padal. Poleg ukinitve ravnokar omenjene izvozne carine pa se bo s posebno naredbo zaščitila naša mast, žito, moka in sadje. Videli so, da se uvaža v našo državo večja množina masti, ki ni svinjska, ampak najslabše vrste in radi tega je začela pri nas v zadnjem času zelo padati produkcija svinj. Radi tega se je moralo pri nas gledati na to, da se dvigne naša svinjereja, ker pridelamo dovolj svinjske krme in se bo dvig svinjske produkcije dosegel, ako bo v prihodnje uvoz tuje masti znatno omejen. Ako bo res držalo, da bo lahko naša živina romala v tujino carine prosto, potem se bo stanje naše živinoreje znatno izboljšalo in bo živinorejec vsaj lahko vnovčil svoje živo blago.

Ugodnost naše trgovinske pogodbe z Avstrijo za naše vinogradnike.

Dolgovezna trgovinska pogajanja med našo državo ter Avstrijo so bila te dni zaključena. Pri novi trgovinski pogodbi med nami in Avstrijo je najvažnejša ona postavka, v kateri dovoljuje Avstrija uvoz 40 tisoč hektolitrov črnega in 40 tisoč hektolitrov našega belega vina po nižani carini.

POROČILA Z RAZNIH TRGOV.

Žitni trg.

V zadnji številki lista smo obširno poročali o položaju na našem žitnem trgu. Tekom zadnjega tedna se razmere niso nič spremenile. Izvoza v inozemstvo ni, domači veletrgovci in veliki mlinci pa še čakajo z nakupom novega žita, da se cene in razmere ustalijo. Poleg tega je pšenica radi mokrote še vedno nesposobna za prevoz in mletje. Žitna trgovina bo oživela šele v začetku septembra.

Pšenico se je prodajalo v Bački po 2.80 do 2.90 za 1 kg, v Slavoniji (Sremu), pa franco tovarna postaja po 2.70 do 2.75 D za 1 kg.

Koruzo se prodaja v inozemstvo v manjših količinah. Največ se je izvažalo po Donavi do Braile. Nove koruze bo letos izredno veliko in to menda vpliva tudi na prodajo stare koruze. Cene so v Bački 187.50 D za 100 kg, za belo koruzo 190 D franco postaja.

Oves ne beleži nikakega prometa. V Zagrebu se ga prodaja kilogram po 2.05 D.

Rž se malo kupuje, v ceni pa je čvrsta. Prodaja se po 2.30 do 2.35 D.

Enajstega oktobra smo taborili pri vasi Lusig, 12. pri Gräfenhainichenu, 13. smo šli čez Muldo in smo videli, kako je korakala čez most stara garda in La Tour-Maubourg. Govorilo se je tudi, da bo cesar prišel mimo, a mi smo z divizijo Dombrovskega in Souhamovo četo korakali dalje.

Kadar je dež prenehal in je skozi oblake prodril žarek jesenskega solnca, se je videlo, kako se je gibala vsa armada od vseh strani je vrelo proti Lipskemu konjeništvu in peštvu. Na drugem bregu Mulde so se že bleščala bodala Prusov, Avstrijcev in Rusov pa še ni bilo videti. Bržkone so prodirali od druge strani.

Dne 14. je dobil naš bataljon zopet povelje za poizvedovanje in sicer proti mestu Aakenu. Mesto je imel sovražnik zasedeno. Sprejel nas je s topovskim streljanjem. Vso noč smo prebili na planem in nismo mogli zapaliti niti enega ognja, ker je neprestano deževalo. Drugo jutro smo zopet v naglih pohodih šli nazaj k diviziji. Ne vem, zakaj je vsak govoril:

»K bitki se pripravljaj!«

Seržant Pinto je trdil, da po cesarju diši. Jaz tega nisem čutil, videl pa sem, da marširamo proti Lipskemu in sem si mislil: »Naj le pride do bitke, samo da ne boš zopet ranjen kot pri Lützenu in da boš zopet videl Katarino.«

Drugo noč je migljalo na nebu brez števila zvezd, ker je bilo zopet nastalo lepo vreme. Mi pa smo neprestano marširali dalje. Drugo jutro je blizu male vasi, koje ime sem pozabil, prišlo povelje »Stoj!«, da si oddahnemo. V zraku smo naenkrat slišali votlo bobnenje. Polkovnik, ki je bil še na konju, je prisluškoval, seržant Pinto pa je vzdihnil:

»Bitka se je pričela!«

Skoro isti hip je polkovnik zamahnil s sabljo in ukazal: »Naprej!«

Prišli smo teči. Telečaki, torbice za patrone, puške, blato, vse je plesalo in skakalo okrog nas, a nihče se ni zmenil za to. Pol ure pozneje smo ugledali pred bataljonom neskončno vrsto kolon: vozove, topove, konjeništvu in peštvu. Za nami so po dübenski cesti prihajali drugi, vse v diru! Kar preko polja so drevili celi polki.

Moka pada v ceni. Nularica se nudi po 4.70 do 4.80 D.

Za ječmen ni dobiti kupcev, pridelek je dober, zato padajo cene. — Tudi krompir je nekoliko popustil v ceni. Krompirja ne moremo sedaj izvažati, ker ima Italija nižje cene kakor mi; pa tudi v druge države ni mogoče izvažati, ker so znatne uvozne carine. — Stari fižol kupuje po nizkih cenah špekulacija. Izgledi za letino fižola v Sloveniji dobri. Kvalitativno je fižol dober na Gorenjskem in tudi količina pridelka je velika. Na Gorenjskem so ga že začeli sušiti. Iz Dolenjske pa poročajo, da je znatno škodoval fižolu črv. — Laneno seme. Cene so nekoliko narastle. Plačuje se po 5.35 D. Vzrok za dvig cene leži v tem, ker je oljarnam zmanjkalo momentano ameriško seme. To bo trajalo samo še kak teden dni, dokler ne pride zopet ameriško seme.

Položaj našega poljedelstva se bi znatno izboljšal s spremembo nove carinske tarife. Dosedaj ni obstojala pri nas na uvoz žita, živil in mlevskih izdelkov nobena carina, nasprotno pa je pobirala država pri izvozu omenjenih produktov carino. Sedaj je ministrski svet sklenil spremeniti način pobiranja carine tako, da zviša uvozno carino na poljske pridelke, predvsem na moko in žito za 50 odstot, in uvozno carino pa zniža za 50 odstot. Tako se je z novo carino zaščitilo kmetski stan, ker nam je pričelo že v naši državi inozemstvo

močno konkurirati s svojimi pridelki, naši kmetje pa niso mogli svojega blaga prodati.

O poteku žetve po ostalih državah prihajajo sedaj natančnejša poročila. V severoameriških Združenih državah je žetev slaba; tudi v Kanadi ni preveč odlična, kakor so vedeli Amerikanci poročati pred mesecem dni. Evropa pričakuje odličen pridelek rži tako zlasti v Nemčiji, Rusiji in Poljski. Poljska je dovolila radi dobre žetve prost izvoz žita. Za izvoz bo ostalo v Poljski 500.000 ton pšenice, 1300.000 ton rži. V Rusiji računajo prebitek za izvoz količino 3 milijonov ton, kar je zelo zanesljiva cenitev. Poročila iz vzhodne in jugovzhodne Evrope se glase ugodno. Položaj je ugoden tudi v Avstriji in Češkoslovaški. V Rumuniji znaša letošnji pridelek pšenice 2.890.000 ton, za izvoz bo ostalo 600.000 ton pšenice. Ječmena je letos Rumunija pridelala 1 milijon ton, izvozila ga bo lahko 397.000 ton. Pridelek ovsa je 881.000 ton, izvozilo se ga bo lahko 392.000 ton.

V Ameriki se ceni pridelek ozimne pšenice na 416 milijonov bušljev — bušel ima 27.216 kg — (lani 590 milijonov), jare pšenice na 263 milijonov (lani 283 milijonov), koruze 2.950 milijonov (lani 2.437 milijonov), ovsa 1.387 milijonov (lani 1.542 milijonov). — Iz Otave (Kanada) poročajo, d. aznaša uradna cenitev pridelka pšenice v Kanadi 375 milijonov bušljev (lani 263 milijonov), ovsa 446 milijonov (lani 412 milijonov).

Mama — mama,

glej to je pravo „GAZELA“-milo, ki se tako krasno peni, da snažno in belo perilo ter prihrani trud in delo.

GAZELA MILO

Prav na koncu ceste je bilo videti oba stolpa cerkva sv. Nikolaja in sv. Tomaža v Lipskem, ki sta molela v zrak, na desni in levi pa so se na obeh straneh mesta dvigali velikanski oblaki dima, iz katerega so švigali bliski. Bobnenje je bilo čedalje hujše. Bili smo še dobro uro oddaljeni od mesta, ko je moral človek že kričati, da so ga drugi razumeli. Bledi od groze smo pogledovali drug drugega, kot bi hoteli reči:

»To je bitka!«

Seržant Pinto je kričal:

»To je dosti hujše kot pri Eylanu!«

To pot pa se ni smejal in Cebedej, jaz in drugi tudi ne. Kljub temu smo tekli naprej in častniki so ponavljali neprestano:

»Naprej! . . . Naprej!«

Iz tega se vidi, kako človeka minše pamet. Pač se je dvigala v nas ljubezen do domovine, mnogo bolj pa še poželenje, da bi se bili.

Okrog enajste ure smo ugledali bojišče, pčilo uro od mesta. Videli smo tudi mestne stolpe in polno ljudi na starih nasipih, po katerih sem tolikokrat hodil in mislil na Katarino. Prav nam nasproti v daljavi dvanajstih do petnajstih sto metrov sta stala dva polka rdečih ulanov, malo bolj na levo, na travnikih ob Parthi, pa dva ali trije polki jezdečih lovcev. Med temi polki so se vlekle stražne čete, ki so prihajale od Dübena. Ob majhni višini malo bolj zadaj so bile stopnjema postavljene divizije Ricarda, Dombrovskega, Souhama in nekaj drugih. Mestu so obračali hrbet. Upreženi topovi in vozovi s streljivom, topničarji in trenski vojaki na konjih so bili pripravljeni za odhod. Čisto zadaj na griču pri pristavi s plošnato streho in obširnimi skednji, kakor se nahajajo v tem kraju, so blestele uniforme generalnega štaba.

To je bila nadomestna armada pod poveljstvom maršala Neyja. Nje levo krilo se je dotikalo Marmontovega zbora, ki je stal ob cesarski cesti proti Halli, desno pa glavne armade, ki ji je poveljeval sam cesar. Naše čete so torej delale okrog Lipskega nekaj velik krog. Sovražniki, ki so obenem prodirali od vseh strani, pa so skušali, da bi si podali roko, hoteč napraviti okrog nas še večji krog in nas zajeti v mestu kakor v mišji pasti.

Med tem so se obenem bile tri grozne bitke: ena proti Rusom in Avstrijcem pri Wachau, druga proti Prusom na halski veliki cesti pri Möckernu, tretja pa na lützenski cesti v obrambo lindenauskega mostu, ki ga je napadel general Ginlay.

Vse to sem zvedel šele pozneje. Sicer pa naj vsak pripoveduje to, kar je sam doživel — na ta način svet zve resnico.

XVIII.

Bataljon je pričel marširati navzdol po griču, ki je baš nasproti mesta, da bi se združil z divizijo. Naenkrat smo opazili, kako je častnik od generalnega štaba dirjal spodaj čez veliki travnik naravnost proti nam. V dveh minutah je bil pri nas. Polkovnik Lorain mu je dirjal nasproti. Izpregovorila sta nekaj besed, potem pa je častnik odhitel nazaj. Na ta način je tudi sto drugih častnikov povelja prišlo na plano.

»Vrste obrat na desno!« je ukazal polkovnik, mi pa smo krenili proti gozdu za našim hrbtom, ki se razteza kake pol ure daleč ob cesti proti Dübenu. Bil je bukov gozd, vmes pa so bile tudi breze in hrasti. Ko smo prišli na kraj gozda, so nam ukazali nasuti novega smodnika, potem pa se je bataljon razkropil po gozdu za streljavanje. Postavljeni smo bili stopnjema po petindvajset korakov vsakebi. Med prodiranjem smo široko odpirali oči, kar si vsak lahko misli. Pinto je klical vsak hip:

»Krijte se!«

Sicer pa mu ni bilo treba svariti nas. Vsak je napejnal ušesa in gledal, da je prišel za kako debelo drevo, da se je zložno lahko ogledal, predno je šel dalje . . . Kaj vse mirnega človeka čaka v življenju!

Tako smo prodirali kakih deset minut. Ker ni bilo ničesar videti, smo se že čutili varne. Kar se oglasi strel — potem zopet eden, nato dva, trije, šest na vseh straneh naše črte. Isti hip sem videl, kako je padel moj tovariš na levi in se skušal nasloniti na drevo. To me je izpodobilo.

(Dalje prihodnjic.)

Toro, prsne karamele proti hripavosti, prehlajenju in nje posledicam. Poskus zadostuje!

Mariborski trg dne 14. avgusta 1925.

Radi dveh praznikov je bil to pot tržni dan na petek, ki je bil dobro preskrbljen in prav dobro obiskan. Slaninarji so pripeljali 18 vozov svinjine, drugi kmetje pa 50 vozov krompirja, zelenjave in sadja. Slaninarji so prodajali svinjsko meso po 22.50 do 25, slanino po 22.50 do 27, na debelo pa po 20 D kg, domači mesarji pa govedino po 10 do 17.50, teletino 12.50 do 20, svinjino po 20 D, klobase 20 do 35, prekajeno meso 22 do 35, drob 7 do 15 D, svinjska pljuča in jetra 15 do 20 D kg. Perutnine je bilo samo okoli 700 komadov. — Cene so bile piščancem 20 do 25, večjim 25 do 75 D; za par; kokošem 30 do 60, racam, goskam in puranom mladim in starim 30 do 100, samicam 30 dinarjev komad.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje in cvetlice. Cene so bile krompirju 4.50 do 6 D mernik (7 in pol kg), oziroma 1.50 do 2.50 D 1 kg. Čebuli 1.50 do 3 D, česnu 4 do 5 D venec, solati 1.50 do 3 D kg, glavniati 0.50 do 1.50, ohrovtu in ohrovtovi repi 1 do 1.50, zeljnatim glavam 1 do 3.50, karfiolu 2 do 10 D komad; stročnemu fižolu 4 do 6, paradižnikom 6 do 8 D kg, kumaricam 0.25 do 1.50 D komad, grahu luštenemu 6 do 7 D liter, jajcam, ki so postale dražje 1.25 do 1.50, trapistovskemu siru 25 D kg, mleku, katero se je podražilo 3 do 3.50, maslinemu olju 22 do 24, bučnemu olju 16 do 20 D liter, maslu 40, kuhanemu maslu 54 D, jabolkam 3 do 6 hruškam 3 do 8 D, češpljam 3 do 1 D, slivam 4 do 15, ringlotom 2 do 3, breskvam 20 do 25, grozdju 18 D kg, melonom 5 do 15 D komad, limonam 12 do 14, brusnicam 2, malinam 8 do 10 D liter.

Za cvetlice se ljudstvo vedno bolj in bolj zanima. Topot je bilo izredno mnogo cvetic na trgu, ki so se prodajale po 0.50 do 5 D, ozir. z lonci 15 do 50 D komad. Lončene in lesene robe to pot ni bilo mnogo na trgu, ker so šli Ribničani domov, Prekmurcev je pa bilo malo. Cene so bile 0.50 do 120 D, brezovim metlam 2 do 5, grabljam 15 do 20 D komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, dne 12. avgusta so kmetje pripeljali 12 vozov sena in 10 vozov slame, v petek, 14. avgusta pa 4 vozove sena in 3 vozove slame. Cene so bile za seno 45 do 75, za slamo 25 do 37.50 D za 100 kg. Slama se je prodajala po 2 D za snop. Cene senu ne padajo, ker je letošnja košnja slabša od lanske. Velike količine kupuje vojaštvo po trikrat na teden.

LESNI TRG.

Naš lesni trg stoji pred važnimi spremembami, o katerih upajo lesni trgovci, da bodo pregnale mrtvilo ter oživile lesno trgovino. Največja ugodnost se obeta lesni industriji z znižanjem prevoznih tarifov. Po sklepu ministrskega sveta so znižani tarifi za 30%, in ta odredba je stopila v veljavo. Prevozni stroški bodo s tem znatno zmanjšani. Druga ugodnost je zvišanje uvozne carine na les in lesne produkte (s tem bo ubita avstrijska konkurenca, ki je uvažala zlasti pohištvo) in znižanje izvozne carine. Tudi očvrstitev italijanske lire je ugodno vplivala na položaj naše lesne industrije. Italija je naš glavni odjemalec za les; dokler je italijanska lira padala in dinar naraščal, je bila trgovina med obema državama izključena. Dinar se je sedaj ustabil in lira se je tudi očvrstila. — Izvoz v Francijo je precej živahen, izvažajo pa samo trdo, slavonsko blago. Mnogo lesa se izvozi tudi v Madžarsko, ki je v prvi polovici uvozila 892.000 ton obdelanega in 1.029.000 ton neobdelanega lesa. Na to količino odpade nad polovico jugoslovanskega blaga.

Cene lesa in lesnih izdelkov so bile na ljubljanski borzi, ki za Slovenijo določa cene, sledeče: Deske konične, monte, 25, 30, 40 in 50 mm, 4 m dolge, franko meja, tranz. 500 (den.), kostanjevi brzogajni drogi, obeljeni, 2250 kosov, 6 m dolgi, 250 kosov, 9 m dolgi, dobava polovica do 20. septembra in polovica do konca oktobra, franko meja, tranzito za kos 155 (den.), drva bukova, 1 m dolga, suha, franko nakladalna postaja, 4 vagone zaključek 18.40.

Splošno je položaj v lesni trgovini, posebno v Sloveniji, boljši in upati je, da bodo naši posestniki gozdov svoje blago zopet lahko spravili v denar.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Vladni posli počivajo, ker so ministri večinoma na potovanju in po raznih letoviščih. Edino zunanji minister ima nekaj dela s pripravi za jesensko zasedanje Zveze narodov. Med našimi zastopniki ali delegati je tudi Stjepan Radić, in sicer kot pomožni delegat, če tudi se po nekaterih listih predstavlja za prvega.

V Zenevo

pošiljajo radikali Radića radi tega, da imajo doma nekaj časa mir pred njegovo silno zgovornostjo.

Zagrebske svečanosti.

V soboto je Zagreb slavil tisočletnico hrvatskega kraljestva in Hrvatski Sokol je to proslavo združil s svojim izletom. Dopoldne je bil velikanski sokolski obhod. Mesto je bilo v zastavah, ulice polne ljudstva. — Sprevod se je ustavil na Jelačićevem trgu, kjer sta govorila zvezni starešina Lacko Križ in zagrebski župan Heinzel. Na tribuni so bili poleg ostalih odličnjakov

ministri Ninčič, Maksimović, Krajač, Nikić in Šuperina. Po končanih govorih je sprevod krenil na Wilsonov trg, odkoder se je članstvo razšlo. Množica ljudstva se je zbrala pred Seljačkim domom in zahtevala, naj Stjepan Radić govori, kar se je tudi zgodilo. Za njim sta govorila še zunanji minister Ninčič in notranji minister Maksimović.

Popoldne ob 4. uri sta se pripeljala kralj in kraljica, ki so ju na kolodvoru pozdravili razni zastopniki in dostojanstveniki. Po ulicah in na telovadišču ju je ljudstvo burno pozdravljalo. Slavnostno razpoloženje je pokvarila silna nevihta, ki je izbruhnila pri drugi točki in povzročila med občinstvom pravo paniko. Ko se je nevihta malo poglobila, sta se kralj in kraljica odpeljala.

Stjepan Radić je spesnil v »Jutarnjem listu« himno na kralja Aleksandra Karadjordjeviča.

Proglas hrvatskemu narodu.

Hrvatska zajednica in desidenti HSS so izdali proglas na hrvatski narod, v katerem pravijo, da je Stjepan Radić sklenil s Pašićem pakt, po katerem se bo izvajala in dovršila na Hrvatskem ona politika, ki sta jo začela Pašić in Pribičević, pa je nista mogla izvesti do konca. To je: parcelacija Hrvatske na oblasti, popolna politična in gospodarska odvisnost Hrvatske, konec Hrvatske kot samosvojega političnega telesa. Radić je sprejel centralizem, da Hrvati kot narod nimajo svojega prava in svoje oblasti, da nimajo svojega sabora in svoje uprave, končno pa hoče se prevesti hrvatski narod preko »narodne crkve« v pravoslavlje, da bi se razvil verski boj, ki bi Hrvate popolnoma oslabil. To je ista politika, kakor sta jo začela Pašić in Pribičević, a Radić jo nadaljuje. To je smisel »sporazuma« med Radićem in Pašićem.

HZ in desidenti HSS pa bodo nadaljevali borbo za hrvatski narod, za hrvatsko samoupravo in sabor, za hrvatsko vlado v Zagrebu, za gospodarsko in finančno samostojnost Hrvatske.

Pet zajedničarskih poslancev in šest desidentov-poslancev, ki so se ločili od Radića, bo imelo najbrž tudi skupen parlamentarni blok.

Davidović v Zagrebu.

V nedeljo je imelo vodstvo Davidovićeve demokratske stranke svojo konferenco v Zagrebu. Daljši govor je imel Ljuba Davidović in je med drugim omenil, da je neki minister, ki je v soboto poleg Stjepana Radića govoril množici, svoj čas izjavil, da Radić za vsak dokument zasluži vislice. Zato g. Davidović ne varuje v lojalnost radikalov, ki so doslej pogazili še vsak sporazum. Za njim je govoril dr. Voja Marinković o težkočah, ki jih je stranka prej morala prenesti, branec Radića in radićevce. Danes je došel moment, ko stranka lahko odkrito izjavi, da je za revizijo ustave.

KULTURNI BOJ NA ČESKEM.

Čehoslovaški škofje so izdali novo pastirsko pismo, v katerem ostro obsojajo držanje vlade in vladnih organov ob priliki zadnje Husove proslave. Na strani škofov stoji celokupno katoliško ljudstvo čehoslovaške države kot en mož. Češki katoličani so sklicali v Pardubice velik shod, katerega se je udeležilo nad 50.000 vernikov, ki so ogorčeno protestirali proti enostranski ločitve cerkve od države. Nemški katoliki pa so se zbrali na božji poti v Maria-Schein pri Toplicah in so na svojem shodu zahtevali, da se izključijo iz šole vsi učni predmeti, ki nasprotujejo veri. Oba zbora sta poslala papežu udanostne brzojavke.

VSTAJE PROTI FRANCOZOM.

V Maroku hočejo poskusiti Francozi svojo srečo z velikim ofenzivom. Proti Francozom je pa izbruhnila vsta-

ja tudi v Siriji med Druzi. Angleška poročila iz Damaska pravijo, da znaša število vseh upornih Druzov 20.000 mož. V Damasku vlada veliko vznemirjenje, ker se vse boji nenadnih nemirov. Po mestu se dele letaki, v katerih se poziva k takojšnji vstaji. Vlada je ukrenila potrebno, da eventualne nemire v kali zatire. »Temps« poroča, da skušajo Druzi razrušiti železniško progo iz Damaska v Derao. Vsled prvih uspehov Druzov so se jim pridružila nekatera beduinska plemena, da bi z njimi delili plen. Francoska vojaška oblast je ukrenila potrebne odredbe, da prepreči razširjenje ustaje na sever. Tudi so odposlale čete za obrambo ogrožene železniške zveze.

Prireditve.

Tabor Marijinih družb. V nedeljo, dne 6. septembra, se vrši v Slivnici pri Mariboru tabor Marijinih družb za dravskopoljsko (hočko) dekanijo in sosedne župnije. Ob desetih dopoldne slovesno sv. opravilo s pridigo č. g. p. Pavla iz Maribora, potem zborovanje z nagovorom, pozdravi posameznih Marijinih družb, deklamacijami in petjem. Marijine družbe Dravskega polja in sosednih krajev, pridite polnoštevilno, da se navdušimo in okrepimo za cilje in pota Marijinal — Odbor.

Bistrica pri Rušah. Prostovoljno gasilno društvo Bistrica pri Rušah priredi v nedeljo, dne 23. t. m., na gostilniškem vrtu g. Antona Glaserja na Bezeni vrtno veselico. Začetek ob treh popoldne. Vstopnina 5 dinarjev. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo gasilskih potrebščin, prosi društvo za obilen obisk.

Sv. Martin pri Vurbergu. Ob 1000letnici nicejskega koncila priredi orlovski odsek pri Sv. Martinu pri Vurbergu veliko misijonsko igro »Andaluma.« Igra je vseskozi zanimiva, podučna, za sedanjí čas jako primerna. S prepričanjem ugotavljamo, da bo vsak udeleženec z najboljšim utisom zapustil dvorano. Vabimo zato k obilni udeležbi vse domačine, dobrodošli pa tudi gostje od Sv. Barbare, Vurberga in St. Janža. V nedeljo, dne 23. t. m., torej vsi na veselo svidenje pri Sv. Martinu pod Vurbergom.

Sv. Barbara v Slov. gor. Prijatelji katoliško misleče mladine in poštene zabave iskreno vabljeni na orlovsko prireditve v nedeljo, dne 30. avgusta. Vabljeni vsi okoliški odseki in krožki z obojim naraščanjem. Pri maši in pri vseh točkah bogatega sporeda svira šentpeterska godba. Bog živi.

Sv. Trojica v Slov. gor. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo proslavi v nedeljo, dne 6. septembra, svojo 50letnico. Na dan proslave bo ob 10. uri skupna služba božja za rajne člane našega gasilnega društva. Po sv. maši, od 12. do 1. ure svira godba na trgu. Popoldan bo velika ljudska veselica, na kateri se bo skrbelo za obilno zabavo. K obilni udeležbi vabi — odbor.

Zgornja Polskava. Slov. izobraževalno društvo »Skala« vprižori, oziroma ponovi v nedeljo, dne 23. t. m., pop. po večernicah v društvenem domu v Slivnici lepo ljudsko igro »Tihotapec.«

Sv. Tomaž pri Ormožu. Tukajšnje kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 23. t. m., ob pol štirih pop. v dvorani g. Meška (kjer se je vršila primicija) v Lahoncih štiridejansko igro »Materina ljubezen«, burko »Dva nočna stražarja« in tri šaljive kuplete. Med odmori svira domača godba. Igra se vrši ob vsakem vremenu. Za okrepčila je preskrbljeno. Vse prijatelje od blizu in daleč, ki se hočejo razveseliti, najljubše vabi — odbor.

Mala Nedelja. V Društvenem domu pri Mali Nedelji se vprižori v nedeljo, dne 23. t. m., točno ob pol štirih pop. ruska narodna drama »Moč teme« v petih dejanjih. Sodeluje okrog 30 oseb, ki nastopijo v ruskih narodnih nošah. Prireditve bo nam predstavila odlomek iz ruskega življenja, kakor so ga naši vojni vjetniki v Rusiji imeli priliko sami doživeti. Igra se vsled velikih priprav ne more pono-

Pozor!

Pozor!

Dijaki! Starši!

TISKARNA SV. CIRILA v Mariboru, Koroška cesta šte. 5

in njena

PODRUŽNICA v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo

ima na razpolago:

1. vse šolske knjige

za gimnazijo, realko, učiteljske, trgovsko šolo, za meščanske in osnovne šole.

2. vse druge šolske potrebščine

kakor: risalne sklade, risalne deske, risala, risanke, risalni papir, zvezke, radirke, svinčnike, peresa, tuše, črnilo, rudečilo itd. — Cene zmerne. — Postrežba točna.

Za obilen obisk se priporoča cenj. dijaštvu in staršem:

PODRUŽNICA CIRILOVE TISKARNE,
Aleksandrova cesta 6.

TISKARNA SV. CIRILA,
Koroška cesta 5.

viti, zato vabimo vse domače in sosedno občinstvo, da si jo v mnogobrojem številu ogleda

Ljutomer. Naše pevsko društvo proslavi v nedeljo, dne 23. t. m., svojo 30letnico društvenega obstoja s koncertom, ki se vrši v telovadnici narodne šole popoldne ob treh. Sodelujejo iz prijaznosti č. g. p. Kamilo Kolb, slavni baritonist iz Zagreba, konzervatorist g. I. Seršen ter glasb. učiteljica M. Zacherlova. Pevsko društvo je vselej rado poveljevalo tukajšnje cerkveno petje ter je bilo v predvojni dobi važno narodno društvo, ki je probujalo ljudstvo z raznimi koncerti doma in v okolici. Z društvom obhaja tudi pevovodja svojo 30letnico, odkar vodi to društvo. Koncert ima zelo pester spored ter velja v prvi vrsti ljudstvu, torej okolici, zato je začetek po večernicah. Vstopnina je čim najnižja: 12, 8 in 3 din. Predprodaja vstopnic v trgovini Repič. Pričakuje se obilen obisk. Na svidenje v narodni šoli.

Žiče. Bralno društvo v Žičah priredi v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne ob pol štirih veselico na prostem s sledenimi sporedom: 1. Pozdrav. 2. Razne pesmi. 3. »Davek na samce«, veseloigra v treh dejanjih. Vstopnina: sedeži 5 D, stojišča 3 din. Med odmorom igra godba na pihala. Po igri je prosta zabava v gostilni g. Goričana. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih kulis bralnega društva, zato prijatelje smeja prav uljudno vabi — odbor.

Paška vas. Diletantje iz Gorenj in okolice priredijo v nedeljo, dne 30. t. m., v prid Gasilnega društva v Paški vasi ponovitev prekrasne igre »Miklova Zala«, točno ob pol štirih popoldne pod kozolcem g. Franca Imana, dve minuti od postajališča Paška vas. Po igri se vrši vrtna veselica, med igro in pri veselici svira godba. Pridite vsi domačini in sosedje od blizu in daleč!

Zgornja Ponikva. Ker se je pretečeno nedeljo igra »Klavdija« ljudem zelo dopadla, zato se bode v nedeljo, dne 23. t. m., zopet ponavljala v prostorih nove župne cerkve. Pri odmorih igra šentpeterska godba. Ker je čisti dobiček namenjen za cerkev, zato domačine in sosedo k obilni udeležbi prijazno vabi — cerkveno-stavbeni odbor.

Orlovski prireditvi v Petrovčah. Za prireditvi orlovskih srenj Celje in Zalec vlada vsepovsod veliko zanimanje. Ta prireditvi v biseru Savinjske doline, v Petrovčah, obeta biti res nekaj lepega. Prihite bo cvet Savinjske doline, Orli od belega trga Vransko in Soštanja, bratje iz Celja in od drugod. Spored je sledeči: Ob 8. uri zjutraj sprejem vseh bratov na kolodvoru. Zato naj se vsi Orli, ki pridejo s savinjskim vlakom ob 7. uri, zberejo ob osmih na kolodvoru, nato bo sprevod v cerkev, kjer bo ob pol 9. uri sv. maša. Po maši sprevod na telovadišče, kjer bo skušnja, po skušnji razhod. Ob pol treh popoldne javni nastop, da bodo prišli tudi tisti, ki odidejo z vlakom ob štirih proti Celju, lahko k telovadbi. Železniške zveze so zelo ugodne: iz Savinjske doline pride vlak zjutraj ob 7. uri, popoldne odhaja eden krog 4., drugi okrog 9. ure zvečer. Proti Celju vozi: V Petrovče pride zjutraj ob 8. uri, popoldne odhaja zvečer ob pol 7. in ob pol 10. uri. Natančen vozni red bo škal na izkaznicah. Kdor želi izkaznico za polovično vožnjo, naj piše po njo. Izkaznica stane 1 dinar. Od koder bo šlo več ljudi, naj jih naroči eden za vse skupaj. Polovična vožnja je za vse ljudi, ne samo za Orle, da ne bo znote. Zato bodo tisti, ki nameravajo iti na božjo pot, se tudi poslužili te ugodnosti. Kdor želi pojasnil, naj se obrne na tajništvo SLS v Celju, kjer se bodo dobile tudi izkaznice. Narodne noše dobrodošle; imele bodo poseben oddelek v sprevodu. Bratje Orli, udeležite se te prireditve v kar najobilnejšem številu, da pokažemo, da naša ideja raste in da vzbuja vedno nove pristaše!

Mladinski dan priredi Prosvetna zveza v Mariboru ob priliki otvoritve Katoliškega doma v Šmarju pri Jelšah dne 30. avgusta t. l. Govori odposlanec Prosvetne zveze g. tajnik M. Kranjc ter en zastopnik moške in ena zastopnica ženske mladine. Spored slavnosti otvoritve: 1. Ob 9. uri sprejem gostov na kolodvoru, nato poklonitev na grobu kanonika Ivana Bohanca, potem pa pohod po trgu. 2. Ob 10. uri sv. maša. 3. Po sv. maši slovesna blagoslovitev doma in otvoritev. Popoldne se vrši javna telovadba Orlov, Orlic in naraščaja. Ne ostajajte doma in ne zamudite tega lepega dneva! Na veselo svidenje v Šmarju pri Jelšah!

Šmarje pri Jelšah. Ali ste se že odločili, da pridete dne 30. avgusta v Šmarje na mladinski dan in na blagoslovitev Katoliškega doma. Od tega veselega dneva nas loči le še par dni. V posebno dolžnost si naj šteje vsak, da se udeleži tega prelepega slavlja. Vstopnice se lahko dobijo že sedaj v kaplaniji, ali pri J. Turku.

Tedenske novice.

Poslanec Pucelj, ki je vstopil v Radičevo republikansko stranko, je v »Kmetijskem listu« povdarjal, da Davidovičeva vlada, v kateri je bila zastopana tudi SLS, ni znižala davkov. G. Pucelj ni povedal, da je Davidovičeva vlada bila na krmlu le tri mesece, da ni imela možnosti ne predlagati proračuna, ne dvanajstin, ker je že našla odobren proračun, ni povedal, da ni državnih izdatkov zvišala niti za jeden vinar in da ni zvišala državnih bremen. V čisto drugem položaju je sedaj Radičeva stranka. Imela je priliko se potegniti ob priliki predloženih dvanajstin za mesece avgust-november za znižanje pretiranih davčnih bremen, Jugoslovanski klub je stavil tozadevne predloge, a Pucelj se ni zmenil za take »malenkosti«. Pucelj je korajžno glasoval za dvanajstine, za 2 milijardi novih državnih izdatkov, za povišano ceno za sol, za povišano carino, — slovensko ljudstvo pa ima od vladnih »republikancev« Kelemina in Pucelj ravno toliko haska, kakor od Žerjava in Pivka. Liberalci je enak, naj si obleče republikansko ali demokratsko obleko.

75 milijonov dinarjev davkov bodo izterjali. Finančni delegat dr. Šavnik, ki je pooblaščenec finančnega ministra

tudi za sedanjo Pašič-Radičevo vlado, je izdal na vse davčne oblasti in davčne urade v Sloveniji strogo naročilo, da morajo v najkrajšem času izterjati vse davčne zaostanke, ki znašajo okoli 73 milijonov dinarjev. Tudi dohodnino za leto 1925 morajo takoj predpisati. Izterjaviti se začne tudi novi povišani invalidni davek, delavski ter vojaški davek (komora). Vsi uradniki, ki so bili na dopustu, so pozvani na izvrševanje službe. Tudi vlada, v kateri sedijo 4 Radičevi ministri, potrebuje mnogo denarja za državne potrebe. Če kdo misli, da bo Radič odpravil ali znižal davke, se pa bridko moti. — Žebot.

Shodi. Poslanec Pušenjak priredi sledeče shode: 23. avgusta na gori Urški (govori tudi poslanec dr. Gosar in Žebot); 30. avgusta zjutraj v Nazarju, govori i poslanec Žebot; 6. septembra v Soštanju; 8. septembra zjutraj pri Sv. Primožu na Pohorju; 8. septembra ob pol 11. uri na Kamnu pri Vuzenici.

Katehetski dan v Celju dne 25. avgusta 1925. Čč. gg. katehetje se ponovno vabijo na katehetski sestanek v Celju, ki se vrši v zavodu čč. šolskih sester. Začetek ob 8. uri. Kdor želi skupno kosilo ali prenočišče, naj tavi takoj opatijsko-mestnemu župniškemu uradu v Celju. Od prometnega ministristva še ni došlo dovoljenje za polovično vožnjo. Za vsak slučaj naj udeleženci na odhodni postaji kupijo cel vozni listek do Celja in ga dajo na postaji, kjer vstopijo, žigosati pri blagajni s postajnim žigom. Listek se v Celju ne odda in velja s potrdilom o udeležbi, ki se izda posameznim na sestanku, tudi za vožnjo nazaj. V slučaju, da ne dobimo pravočasno ugodnosti polovične vožnje, ne zadene odbora nobena krivda, ker se je prosilo pravočasno in storilo vse, da se rešitev pospeši.

Kmetijski družbi. Na plakatih za kmetijski praznik, v resnici politični shod radičevcev in slovenskih samostojnežev v Krškem 23. avgusta je podpisana kot prirediteljica Kmetijska podružnica Krško. Dosedaj kmetijske podružnice kot nadstrankarske gospodarske organizacije niso nastopale kot prirediteljice političnih shodov. Opozarjamo glavni odbor Kmetijske družbe, da pri svojih podružnicah v tem oziru napravi red!

Mariborske novice. V Mariboru se vršijo ta teden duhovne vaje za duhovščino. — Zadnje nedeljo je obhajalo nemško mariborsko kolesarsko društvo svojo 25letnico. Ob tej priliki sta se vršili iz Maribora proti Kamnici in še dalje dve kolesarski dirki. — Na Kralja Petra trgu je začel graditi ljubljanski pokojninski zavod veliko hišo. V tej hiši bodo v spodnjih prostorih trgovine in gostilna, v zgornjih nadstropjih pa večja ter manjša stanovanja. Na dvorišču tega poslopja bodo hlevi, kamor bodo lahko kmetje postavljali konje. — V soboto zvečer je skočil z velikega mosta v Dravo 28letni delavec iz Pobrežja Rudolf Bohac. — V Kamnici pri Mariboru je naplavila Drava zadnji petek neznanega utopljenca.

Državna gimnazija v Mariboru, začetek šolskega leta. V ponedeljek, 24. avgusta, so vsi ponavljalniki in dodatni izpiti za četrtošolce; od torka (25. avgusta) dalje so nižji tečajni izpiti (male mature) za četrtošolce. — Od četrta (27. avgusta) do ponedeljka (31. avgusta) so ponavljalniki in dodatni izpiti za ostale razrede, in sicer v četrtek (27.) iz matematike, fizike in risanja za prve tri razrede, v petek (28.) iz matematike za višje razrede, v soboto (29.) iz vseh jezikov za vse razrede, v ponedeljek (31.) iz ostalih predmetov za vse razrede. K vsem tem izpitom se morajo vsi zadevni dijaki zglasiti ob napovedanih dneh točno ob 8. uri zjutraj; na zamudnike se ne bo oziralo. V torek (1. septembra) so sprejemni izpiti za I. razred; vpisovanje zanje bo tega dne od 8. do 10. ure (s krstnim listom in zadnjim šolskim spričevalom, ki se lahko pošljeta tudi prej); točno ob 10. uri se prične izpiti sami. V sredo, 2. septembra, bo splošno vpisovanje dijaštva; novodošli dijaki (z drugih zavodov) se oglasijo od 10. do 12. ure pri ravnateljstvu; domači dijaki lanskega leta pa v gimnazijski veži, in sicer za višjo gimnazijo ob 11. uri za 1. in 2. razred popoldne ob 3. uri; za 3. in 4. razred ob 4. uri. Vsak se mora izkazati z lanskim izpričevalom. S tem je redno vpisovanje zaključeno; pozneje se sprejemajo dijaki le na posebno prošnjo. Nadaljna in podrobna obvestila so razvidna iz oglasa v gimnaziji.

Iz vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Pogoji za sprejem novincev v ta zavod za 54. šolsko leto 1925-26 so se že razpisali v vseh domačih listih in jih priobči tudi »Kmetovalec« z dne 15. avgusta t. l. Radi napovedanih naglih izprememb na mariborski kmetijskih šolah so nastala mnoga nesporazumljenja. Vsak dan mi dohajajo vprašanja, kaj bo s staro, obče priljubljeno dvoletno vinarsko in sadjarsko šolo. Podajam na tem mestu kratko pojasnilo: To dvoletno šolo se namerava pretvoriti samo v nekaj enoletni »tečaj«, sicer tudi z internatom, ker se naj hkrati preustroji mariborska srednja kmetijska šola v srednjo vinarsko in sadjarsko šolo, toda brez internata. Ni nobene potrebe, da se ugledni stari zavod izpreminja v tečaj, ker bi tudi kot »enoleten« po vsej pravici zaslužil naziv in značaj šole (šentjurska in grška kmetijska šola sta tudi samo enoletni!); ravnotako ni nobene potrebe, da se strokovni pouk krči na samo eno leto, kar je za vinarsko-sadjarski tip te šole na vsak način premalo (drugod v naši državi je ta vrsta kmetijskih šol brez izjeme najmanj dvoletna!) Stara vinarska in sadjarska šola je od nekaj urejena za dva razreda z internatom in bi pri »enoletni« ne bilo ničesar prihranjeno, tudi ne za novo srednjo vinarsko in sadjarsko šolo, pač pa bi dosegla mnogo slabše uspehe in bi naglo trpela na svoji dosedanji veljavi, ki se ji vsestransko priznava. Torej vinarska in sadjarska šola v Mariboru naj ostane, kakršna je bila doslej, t. j. dvoletna z internatom itd. Zadevne predloge sem poslal na pristojno mesto. Da se bodo upoštevali, naj pripomorejo vsi, ki so za to poklicani. — Direktor Andrej Žmavc.

Udeležencem sestanka in občnega zbora Zveze slov. vojakov iz svetovne vojne na Brezjah dne 30. avgusta t. l.

v vednost in ravnanje. Posebni vlak iz Maribora vozi v soboto, dne 29. avgusta popoldne iz Maribora do Otoč. Vožni red: Odhod iz Maribora 14.20, Hoče 14.28, Slivnica 14.33, Rače 14.42, Pragersko 14.53, Slov. Bistrica 15.00, Poljčane 15.11, Ponikva 15.36, Grobelno 15.41, St. Jurij 15.50, Store 16.00, Celje 16.16, Laško 16.25, Rimske Toplice 16.35, Zidanmost 17.00, Hrastnik 17.10, Trbovlje 17.20, Zagorje 17.28, Sava 17.40, Litija 17.50. Postanek bo imel ta vlak tudi na ostalih postajah do Ljubljane. Po prihodu na Brezje bo skupna romarska pobožnost s pridigo in petimi litanijami. Vrnitev iz Otoč v nedeljo popoldne. Odhod ob 17.40. Udeleženci ob stranskih progah naj uravnajo svoj odhod tako, da se na glavni progi pridružijo posebnemu vlakcu. Na vstopni postaji kupijo vozni listek do Otoč. Legitimacije prejmejo na Brezjah. Polovična vožnja je veljavna za vse, ki se udeležijo slavlja ZSV. Posebni vlak bo imel na vidnih mestih napis: »Poseben vlak na Brezje.« Radi preskrbe zadostnega števila osebnih voz naj zaupniki sporočijo mariborskemu pododboru Zveze slovenskih vojakov čimprej število vsaj približno, kolikor da bo udeležencev iz tega ali onega kraja. Natančen spored in nadaljna navodila prejmejo udeleženci na vlakcu. Poseben vlak vozi ob vsakem vremenu. Može, fantje, bivši vojniki! Nedelja, dne 30. avgusta, je Vaš dan. Zatorej, tovariši, vsi na Brezje, saj je sestanek namenjen vsem tovarišem brez razlike mišljenja in strank, ki so služili pri kateremkoli vojnem odred ali polku. Pri nedeljski slavnosti sodeluje tudi godba, sestojeca iz 50 mož. Na veselo svidenje dne 30. avgusta na Brezjah. — Pododbor ZSV v Mariboru.

Mladeniški shod pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. Prihodnje nedeljo obeta biti krasna prireditvi. V vseh župnijah lenarske dekanije je živahno zanimanje zanj. Prav tako! Mladeniči, ne bo vam žal, če boste pohiteli na naš mladeniški praznik. Telovadne prireditve lenarske orlovske srenje in benediške orliške srenje se vse veseli. Pričakuje: mo zelo velike udeležbe od strani trojiškega ljudstva in sosedov. Na veselo svidenje torej v nedeljo, dne 23. avg. pri Sv. Trojici.

Modras pičil deklico. Pri Sv. Primožu nad Mulo je dne 11. t. m. pičil modras 20 letno deklico Elizo Vrhovnik pri žetvi pšenice. Domači so deklici roko takoj na dveh mestih močno prevezali ter odhitehi po zdravnika, ki jo je rešil sigurne smrti. Ob vročih dneh, ko so kače razdražene, so kmečki ljudje čestokrat izpostavljeni kačjim napadom; ker je pik strupenih kač smrtonosen, zato je potrebna čim hitrejša zdravniška pomoč, da se bolnika reši.

Roparski umor. Na Remšniku pri Marenbergu je bil 11. t. m. ubit ter izropan Ivan Veronek. Veronek se je baje ukvarjal s tihotapstvom saharina in so ga umorili njegovi tovariši. Enega od osumljencev že imajo pod ključem.

Novice od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Nabori so končani in vsi naši novinci leta 1905 so bili potrjeni za vojake, iz Biša 2, iz Bišekega vrha 3, iz Trnovske vasi 3. — Pretekli teden bi se v Trnovcih zgodila skoraj velika nesreča. Pri nekem kmetu so mlatili na stroju oves. Ker je stroj šel prerodo, je pristopila gospodinja, da bi nekoliko odškrlila vitelj. Pri tem pa jo je zgrabil stroj in jo trikrat zasukal okoli železnega droga. Težko poškodovano so mlatici potegnili izpod stroja. — Uspeh zadnje orlovske prireditve se kaže vsak dan lepše. Lepo število fantov se že uri v telovadbi. Krdelo drugih se pripravlja za fantovsko igro, krog navdušenih deklet pa se pridno uči za dekliško igro. Povsod tedaj novozivljenje — kdo ga ne bi bil vesel?

Smrtna nesreča pri Sv. Antonu v Slov. gor. Smrtno se je ponesrečil posestnik Janez Koček pri nabiranju češ. pelj. Padel je z drevesa tako nesrečno, da si je polomil hrbet in po treh dnevih izdihnil dne 16. avgusta. Z njim izgubi občina Stanetinci vrlaga našega somišljenika.

Strela ga je ubila. V Stojncih pri Ptuju je v četrtek dne 13. avgusta strela ubila previzitarja Alojza Šilak; na cesti ga je zalotila ploha, hotel je najti zavetje v bližnji hiši. Ko tja grede pride blizu akacije, udari strela v drevo in ubije tudi tega moža. Med nevihto ne hodite pod drevo ali v bližino drevesa.

Gasilski sestanek gasilnih društev Spodnjega Ptujkega polja se je vršil preteklo soboto v Zagajcih. Pet društev je izkazalo prijateljsko soglasje z najmlajšim našim gasilnim društvom v Prvencih. Sestanek je organiziral župan Plohl v svojem lepem gozdiču skupaj s Prelogom. Udeležili se ga je domačin poslanec Ivan Vesenjaj. Gasilci so v najlepšem sporazumu obravnavali nekatere gasilske zadeve, zraven pa se prijateljsko zabavali. V najboljšem razpoloženju so nam potekle ure skupnega bivanja in prijateljske vezi so se utrdile še bolj.

Zaupniški sestanek pristašev SLS pri Sv. Barbari v Halozah se je razvil preteklo soboto v velik shod naših somišljenikov. Poročal je poslanec Ivan Vesenjaj o političnih in gospodarskih vprašanjih. Jugoslovanskemu klubu in poslancu Vesenjaku se je izrekla soglasno na predlog g. kaplana Vrbajnskega zaupnica.

Slavnostni dnevi v Ljutomeru. Pretekli teden je bil za Ljutomer velepomemben. V središču naše Prekije je bila v nedeljo, dne 9. t. m., otvorjena obrtna razstava, ki je izredno dobro uspela ter bila dobro obiskana. Ob zaključku razstave pa je slavilo ljutomersko dirkalno društvo kot eno najstarejših v naši državi svojo 50letnico. Razstava je bila nameščena v meščanski šoli ter je pokazala zaokrožen razvoj naše obrti in industrije na Murskem polju. Svoje izdelke je razstavilo 56 obrtnikov in industrijalcev. Med razstavljenimi predmeti se je posebno odlikovala zbirka doma izdelanih tamburic od Martina Makovec, ki je popolen smouk; dalje izdelki industrijalca usnjarja Ig. Sfiligoja, strogarski izdelki g. Milavca, mizarski izdelki g. Hojsa in Velnarja. Isto velja o podobarju g. Nemcu, rezbarju g. Petriču in o g. Ribiču, mlinarju, ki je iznašel novi način mle

tja. Prav poseben sloves je dala razstavi zbirka starinskih ur urarja g. Čagrana, ki je znana po vsem svetu. Razstava je bila zaključena dne 16. t. m. — Dne 15. in 16. avgusta so se vršile na dirkališču Cven pri Ljutomeru konjske dirke, za katere je vladalo vseobče zanimanje. Pri dirki dne 15. avgusta, ki je bila prekinjena vsled dežja, je v dvoprežni dirki zmagal par Dragolina-Nadina; v galopni dirki je dospela prva Čifa, 2. Lifka in 3. Dragolina. — Po dirki se je vršila razstava konj, na kateri je bila premovana s 1. darilom kobila Stanica z žrebetom, lastnik Marko Slavič iz Ključarovcev. — Dne 16. avgusta je boljše vreme dovoljevalo nadaljevati dirke. V glavni dirki triletnih konj je dobila 1. darilo Pina, 2. Koketka in 3. Nadina. V cvenski dirki je zmagal prvič Poldek, drugič par Dragolina. V zanimivi dirki, v kateri so vodile konje žene in hčerke lastnikov konj, je prišla prva na cilj gđc. Filipič s parom Pozor-Pina. Zaključek je tvorila dirka stare garde: najstarejših članov dirkalnega društva. Zmagal je 73letni Alojz Ferenc s kobilo Koketko, 2. 70letni Alojz Razlag z Pino, in 3. 69letni Slavič z Nadino.

Novice iz Celja. Veliko neurje z gromom in nalivi je razsajalo zadnji četrtek nad mestom in okolico. Strela je udarila na par krajih v mestu in v drevesa v parku. Precej škode je povzročila strela na cerkvi sv. Jožefa, kjer je urezala v oba zvonika in odbila precejšen del strehe. — Zadnjo sredo je utonil v Savinji neki Karl Seibt iz Gradca, ki se je mudil v Celju na obisku pri svoji zaročenki. Pri kopanju ga je zadela kap. — Na Ostružnem pri Celju je zgorel posestniku Cencu kozolec, ki je hranil: žito, krmo in vozove. Škoda je zelo velika, a zavarovalnina le prav malenkostna.

Na drž. realki v Celju začno razredni in sprejemni izpiti za 2. do 8. razred dne 24. avgusta ob 8. uri. Vsi učenci, ki polagajo te izpite, morajo priti ob napovedanem času. Sprejemni izpiti za 1. razred se vrše dne 1. septembra, in sicer bo od 8. do 9. ure vpisovanje, nato izpit. Vpisovanje repetentov v 1. razredu in učencev od 2. do 8. razreda bo 2. septembra od 8. do 11. ure. K vpisu se mora prinesiti zadnje letno izpričevalo. Dne 3. septembra se bodo delile knjige iz podpornega društva, 4. septembra ob 8. uri otvoritvena služba božja; dne 5. septembra redni pouk. Nadaljni raspored je razviden iz razglašene na razglasilni deski zavoda. Ravnateljstvo.

Za Dišaško kuhinjo v Celju so ob priliki blagoslovljenja domače kapele g. Valentina Cestnika, mizarskega mojstra, v Trbovljah zbrani gostje darovali 220 din., za kar se odbor darovalcem iskreno zahvaljuje!

Nesreče in nezgode. Od Sv. Jurja ob juž. žel. poročajo: V preteklem tednu sta se pri nas pripetili dve nesreči. V pondeljek so se šli, kakor po navadi, mlatiči kopat v Voglajno pri žagi na Podplatu. Bil je med njimi tudi pridni tovarniški delavec Martin Vodeb iz Podgrada. Predno je skočil v vodo, je še zaukal, a bil je to njegov poslednji glas. Ko je molel vun roke, so mislili njegovi tovariši, da dela to v šali, in mu niso pomagali, šele potem so spoznali kaj je, ko je utonil. V četrtek popoldne okrog druge ure je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Martina Plavštajner v Bezovju št. 19 po domače na Strmežu. Pridni sosedje so preprečili, da se ni vnela tudi hiša. Čudno je, da strela ni prizadejala nobene poškodbe njemu in njegovi ženi, ki sta na škodnju mlatala, kakor tudi ne najemnici, ki je bila v sobi. Ker ni bil prizadeti nič zavarovan, je še tembolj potreben, da mu dobri ljudje prispejajo na pomoč. — Pripomnimo, da je bil to že tretji požar povzročen po strelu letos v naši fari. Več ko dvajsetkrat je pa že treščilo v razne druge predmete, kakor v drevje, strelovode, kopice itd. Ljudje se že od daleč bojijo grmenja. Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

Toča na Sladki gori. Na praznik Vnebovzetja Marije ob pol 3. uri popoldan je tu razsajala huda nevihta. Toča je padala tako debelo, da se je stari ljudje ne spominjajo. Ljudstvo je zelo potrto. Gorice so vzele toliko denarja in dela, pa je res vse lepo kazalo; v petih minutah pa je do malega obtrgano. Za goricami so trpele ajdinske setve najbolj, ki so seveda uničene.

Umrl je v Dežnem, župnija Jurklošter, 16. t. m. 78 let stari zidarski mojster Ivan Žagar. Zidal je med drugim 8 novih sol, kakor v Jurkloštru, v Dobjem, na Planini, na Kalobju itd. Pri vseh delih ni nikdar vinarja več računil, kakor je zaslužil. Delavce je sproti plačeval. Bil je mož poštenjak, da malo taci.

Novice iz Laškega okraja. Tatvina. Dne 5. t. m. je obiskal tat posestnika Jurija Kovač p. d. Šitgl v občini Marija Gradec pri Laškem. Ukradel mu je 4.800 D. Vsa čast komandirju orožniške postaje g. Molku, ki se je trudil na vso moč, da je tata vlovil. Kradel je za to, da si zaupanje med ljudstvom pridobi in svoje odjemalce pomnoži. — Potrtost laških demokratov. Z demokrati v Laškem trgu se je zgodila velika izprememba. Za PP vlade so hodili po trgu s ponosnimi obrazi, kot kake generali, češ, sedaj smo pa na konju in mi komandiramo. Žalibog pa je kmalu sledil preobrat in danes so ponižni kot premočeni kužki. Sedaj bi vsi radi prestopili v radikalno stranko. Pred stanovanjem radikalnega zaupnika jih je vedno vse polno, ter prosijo za avdijenco. Govori se, da je zaprosil za sprejem med radikale tudi demokrati vodja. Je čisto razumljivo, da bi se rad spreobrnil. Radovedni smo, za katero stranko bo pri prihodnjih volitvah agitiral? O tem si danes menda ni na jasnem.

Izjava. Spodaj podpisani delavci parne žage in tovarne v Rimskih toplicah izjavljamo, da izstopamo iz organizacije samostojno demokratske stranke. (V kolikor niso že osebno in pisмено javili svoj odstop.) Bili smo prevarani, ker smo bili mnenja, da je to nepolitična strokovna organizacija JSZ. Izjavljamo, da smo bili in ostanemo pristaši SLS, strokovno smo pa od danes naprej organizirani v naši delavski organizaciji Jugo-

slovanski strokovni zvezi. Nekateri smo bili izvoljeni celo v odbor samostojno demokratske stranke, mnenja smo pa, da stranka, katere je v parlamentu glasovala za davek na ročno delo, ne more biti zastopnica delavstva. Anton Ulaga, Ivan Ulaga, Stare Alojz, Majcen Ivan, Flis Karl, Janez Putrih, Franca Putrih, Pepca Hochkraut, Marija Polanc, Kristina Putrih, Katica Hochkraut, Justič Ožek, Ana Sajko, Rezi Sajko, Alojzija Kluki, Jernej Pečnik, Matevž Putrih. Gračnica pri Rimskih toplicah, dne 17. avgusta 1925.

Občni zbor Hranilnice in posojilnice pri Sv. Juriju ob juž. žel. ni dne 21. avgusta t. l., kakor je pomotoma v oglašeno, ampak šele v nedeljo, dne 30. avgusta 1925, kar se naj blagovoli vzeti na znanje.

Dijakom in staršem priporočata Tiskarna sv. Cirila in nje podružnica v Aleksandrovi cesti št. 6 šolske knjige za vse šole kakor tudi svojo bogato zalogo vseh šolskih potrebščin. Podjetje se bo potrudilo za ceno, točno in solidno postrežbo. Ker je ob začetku šolskega leta naval na prodajalno vedno silno velik, zato vljudno prosimo cenj. gg. diake in njih starše, ki stanujejo v Mariboru, da se oskrbijo s knjigami in šolskimi potrebščinami že zdaj pred začetkom šolskega leta ter se na ta način pozneje izognejo dolgotrajnemu čakanju.

Na tisoče in tisoče gospodinj uporablja pri pranju samo milo »Gazela« in to že leta in leta. Ali ste tudi Vi med njimi?

Dopisi.

Sv. Križ pri Mariboru. Vabilo k občnemu zboru Kozjaške posojilnice dne 16. t. m., objavljeno v »Gospodarju« št. 34, se glasi pravilno: Točka 4: Sprememba pravil, točka 5: Slučajnosti.

Marija Snežna. Dekliški shod se je zadnjo nedeljo vršil v malem obsegu, ker je deževno vreme predpoldne preprečilo dohod dekliških čet, vendar pa so na shodu bile zastopane Marijine družbe od Sv. Antona, Sv. Benedikta, Negove, Sv. Trojice, Sv. Ane in Sv. Jurija v Slov. goricah. Vršil se je na lepem prostoru pri cerkvi. Po srčnem pozdravu domačinke so nastopile kot govornice Mar. Poljanec in Antonija Kurnik (Sv. Anton v Slov. gor.) ter Antonija Jagrič (Sv. Trojica v Slov. gor.), župnik Gomilšek je opisal in v vzgledi pojasnil osmero dekliških napak in mladenke vzpodbujal k nasprotnim čednostim. Vse ljudstvo, kar ga je bilo v cerkvi, je vztrajalo na shodu, ki ga je poživljalo lepo petje. V cerkvi se je v popoldanski pridigi župnik Gomilšek podal našim mladenkam obilo lepih nauk. Shod je vse udeležence zelo zadovoljil in dal novega poguma našim deklicam, ki ravnokar snujejo svojo Marijino družbo. Isto bodo storili naši mladeniči. Dekletom od drugod je kaj dopadel naš ljubeznivi hriček in krasni razgled po Slovenskih goricah. Rekle so, da še pridejo.

Sv. Miklavž pri Ormožu. V nedeljo, dne 23. t. m., se vrši pri nas po rani službi božji v Društvenem domu Slov. ljudske stranke. Poroča g. poslanec Andrej Bedjanič. Vabljeni vsi.

Središče ob Dravi. Tu se je vršil 16. t. m. ob lepi udeležbi shod SLS. Vodil ga je gospod Janko Stamberger, govoril pa je naš poslanec g. Andrej Bedjanič o političnem položaju, ki je nastal po Radičevi »spreobrnitvi«. Navzoči samostojneži so mirno in tiho poslušali ter s tem pritrdili politiki Jugoslovanskega kluba. Ljudje splošno obsojajo Radičovo politiko in njegovo izdajstvo, katerega je zakrivil nad hrvatskim narodom in vobče nad vsemi volilci, kateri so mu slepo sledili. — Na shodu je bila izrečena zaupnica poslancem SLS, posebno pa načelniku g. dr. Korošcu.

Kapela pri Radencih. Na praznik Marijinega Vnebovzetja, dne 15. avgusta se je vršila pri nas velika slovesnost. Naša cerkev je dobila namreč ta dan svoj najlepši kras, največji zvon. Kako smo se ga vsi veselili, je pričel že sijajen prejem prejšnji dan. Lepo okrašenemu zvonu, katerega je spremljalo že iz Maribora več belopoblečenih deklet, je šlo nasproti do Ivanjec nad 40 kolesarjev. Na meji v Očeslavcih ga je pričakovalo okrog 35 jezdecev in veliko število ljudstva. Mladeniči in dekleta so mu postavili osem lepo okrašenih slavolokov s primernimi napisi. Pri vsakem slavoloku ga je pričakovalo večje število ljudi. Okrog 5. ure popoldne je prišel do svoje, prav okusno krašene prestolice, kjer ga je z veseljem pozdravila velika množica ljudstva. Največjo čast pa je izkazal njemu in vsej kapelski župniji prevzvišeni nadpastir, ki ga je v soboto slovesno posvetil ter ob tej priliki govoril ljudstvu zelo vzpodbudne besede. Ob treh popoldne se je že oglašal s svojim močnim, polnodonečim glasom kot v zahvalo vsem, ki so mu na kakoršnikoli način pripomogli do njegovega odličnega mesta, odkoder bo oznanjal svojim župljanom in sosedom čast Bogu, mir ljudem in pokoj mrtvim. Ta zvon je za nas toliko bolj pomemben in drag, ker je spominski zvon stoletnice obstoja kapelske cerkve in župnije. Slovesnost posvetitve je povečala še tudi ta okolnost, ker je isti dan preč. gospod častni kanonik in župnik Martin Meško obhajal petindvajsetletnico svoje primicije, k čemer na tem mestu vsi udani župljani najsrčneje častitamo. — Prvo žalostinko pa je zapel takoj še isti dan vrli mladenik in družbeni Anici Rauterjevi, ki se je mnogo leta veliko trudila in žrtvovala za lepoto cerkve, zlasti za kinčanje oltarjev. Zelo bi rada bila navzoča pri slovesnosti zraven, a božja previdnost je sklenila drugače, da jo je zvona glas spremljal tje v nebeško domovino. Takoj drugi dan po posvetitvi je že oznanjeval sorodnikom, prijateljem in znancem, tužno vest, da se je preselil iz te solzne doline mlad, priljubljen mož Alojz Streihar, zapuščajoč mlado ženo z majhnim otročičkom. Ze pred svetovno vojno in med

celo vojsko je služil pri mornarici. Kako priljubljen je bil, je pričal njegov pogreb, katerega so se udeležili požarniki z godbo, ker je bil svojčas njihov načelnik. Naj mu bo zemljica lahka, Gospod pa milostljiv sodnik!

Ljutomer. Pri Sv. Križu je umrla po kratki bolezni gđc. Lizika Weixl, sestra vlč. g. dekana. Rajna je bila izredno blagega srca, izborna gazdarica ter dobra sestra. Stara je bila 50 let. Preč. g. dekanu naše iskreno sožalje, blagopokojni pa zasluženi večni mir in pokoj!

Sv. Avguštin v Halozah. »Na goro, na goro, na strme vrhe, tja kliče in miče in vabi srčle« Romarji! Častilci sv. Avguština ter obenem ljubitelji lepega razgleda! Letos vas sv. Avguštin vabi iz svojega strmega grička za 29. in 30. avgusta. Ostra, strma in trnjeva je bila njegova pot pokore, pa po njej je došel do prelepe nebeske krone. Ostra, strma in trnjeva je tudi pot k njegovi cerkvi! Viden, živ opomin za vsakega: »Le ozka, strma in trnjeva pot zanesljivo vodi v nebesa.« Kakor lani, je tudi letos poskrbljeno za sv. maše in sv. spoved. Pridite!

Teharje pri Celju. Vrli Lovrenčani so svojo cerkvico (podružnico) dali preslikati in oltarje prenoviti. V nedeljo, dne 23. avgusta, pridejo mil. g. opat iz Celja in bodo vso to delo slovesno blagoslovili. Obenem se bo obhajala tudi žegnanska nedelja. Sosedje sv. Lovrenca na to uljudno opozarjamo. Na svidenje.

Laško. V nedeljo, dne 9. avgusta, po prvem opraviilu se je vršil tukaj na prostem pred cerkvijo javen shod SLS, na katerem je govoril naš poslanec dr. Andrej Gosar. Izrekla se je zaupnica Jugoslovanskemu klubu. V kratkem se vrši še več shodov po okraju.

Sv. Krištof pri Laškem. Za 23. avgust razpisane občinske volitve je preložil okrajni glavar Pinkava na 13. septembra. Demokrati so že izdali proglas, v katerem pozivajo volilce za 23. avgust na volišče. Pošteno so se vrezali. V svojem proglasu so se spravili tudi na bivša svetovalca Karla Bantana in Rudolfa Napreta s tem, da jima ponujajo očetovstvo »pasjega davka« v občini, ki je znašal letno 5 D. Duševni oče tega proglašja je iz občine, v kateri znaša ta davek letno do 200 D. Vi gospod dr. Roš: Ali se še spominjate, kolikokrat smo dobili od okrajnega glavarstva Celje nalog in rok, do kedar moramo ugoditi nalogu s tem, da se pri občinah naloži pasji davek in s tem krije konjača. Zakaj potem ta demagogija. Sicer pa naj bo pasja politika vaša. Volilnih skrinjic bo 6. Prva je demokratska, druga, tretja in četrta pa naša, peta in šesta so pa hčerke prve. Najbolj se bomo izogibali prve in zakaj? Peščica demokratov v naši občini je v času PP vlade zahtevala in dosegla razpust obč. odbora. To je stranka, ki si je v gerentski sosvet spravila večino in sklenila med letom zvišati davke od 80 na 150 odstotkov. Vsa čast pa gg. bivšemu županu Bantonu in Napretu, ki sta to preprečila. Kandidati prve skrinjice so stranka, ki se je klanjala ob času PP vlade dr. Zerjavu in dr. Pivku, ki sta zvesto glasovala za dvanajstine. Klanjala se je ob času, ko se je naložil 2 odstotni davek na ročno delo, ki zadene zelo občutno posebno rudarje. Vsa čast pa narodnemu poslancu dr. Gosarju, ki se je vrgel na ta davek kot lev na svojo žrtev, ter se mu bo gotovo posrečilo, da mu vzame veljavo. Očitane po »Jutru«, da se gg. Kozmus in Jenčič trudita splezati na županski stolec, vam ne bo pomagalo do zmage, pač pa do sramotnega poraza, ker se bosta ta dva potrudila, da bo demokrati županski kandidat sedel pod stolčkom župana. Kdor bo volil demokratsko stranko, volil bo stranko, ki je glasovala za ogromne davke v Sloveniji.

Sv. Krištof pri Laškem. Občinske volitve, določene na 23. avgust, je okrajni poglavar v Laškem preložil na 13. september. Volilnih list je vložil šest. SLS ima tri vezane: na volišču pri Sv. Stefanu drugo, pri Sv. Jederti tretjo, pri Sv. Krištofu (občinski urad) četrto. Demokrati se pripravljajo celo s tiskanimi lažmi, ki jih bodo pa morali dokazati pred sodnijo.

Gospodarstvo.

Izredni občni zbor Vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru se vrši dne 22. t. m. ob 10. uri v Narodnem domu v Mariboru s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Volitev načelstva in novega odbora. 3. Slučajnosti. Po pravilih odseka imajo pravico glasovanja samo zastopniki kmetijskih korporacij (kmetijske podružnice, zadruge, vinarska in sadjarska društva ter zadruge itd.) ter vinarski in sadjarski strokovnjaki. Zaradi važnosti, ker se izvoli nov odbor, je želeli kolikor mogoče obilne udeležbe, ker je sicer likvidacija odseka neizogibna.

Čebelarji Spodnjega Ptujkega polja so se pretkelo soboto sešli pri znanem čebelarju g. Valentanu. Veteran naših čebelarjev g. Jurančič je z njemu lastno vmeno in temeljito razpravljalo o raznih važnih čebelarskih vprašanjih. Shoda se je udeležil tudi poslanec Ivan Vesenjak, ki so ga vsi čebelarji iskreno pozdravili.

Premovanje konj v Ptuj je bilo dne 13. avgusta t. l. Obiskano je bilo slabo in se je bati, da bo prihodnje leto še slabše. To pa nekaj vsled tega, ker se je opazilo, da se je lepše, na Hrvaškem k žrebecu pripuščene kobile in od hrvaških žrebcev izhajajoče žrebice obdarovale slabše, kot druge. Na Spodnjem Ptujskem polju je konjereja v kljub slabim travnikom sicer dobro razvita, primanjkuje pa dobrih žrebcev. Je sicer precej noričanov na razpolago, pa niso prvovrstne kakovosti. Zato pa naši konjerejci ženejo svoje kobile v velikem številu na sosedno Hrvaško, kjer so lepi, izvorni belgijski plemenjaki. To pa ne ugaja gospodom pri konjerejskem odseku za mariborsko oblast, ki pač imajo svoje dopadenje nad noriško pasmo. Gotovo pa je, da, dokler se za Ptujsko polje ne preskrbi tako lepih noriških žrebcev, kakor so belgijski na sosednem Hrvaškem, tako dolgo ni pričakovati, da bi se naši rejci oprijeli izdju-

čno noriške pasme, četudi bi se jih v prihodnje sploh več ne vpoštevalo pri obdarovanju.

XVI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo.

Nürnberg, dne 16. avgusta 1925. (Brzobjavka). Prodalo se je 20 bal novega hmelja po 350 do 390 M, lanskega, lepo zelenega po 230 do 250 M za 50 kg. Kurs: 1 M — 13.25 D. — Zatec, ČSR., 13. avgusta 1925. Minuli teden se je pri živahnem povpraševanju prodalo 300 bal po rastočih cenah do 2000 čK za 50 kg. Hmeljarji pričakujejo še boljših cen, ker se je upanje na dobro letino zadnje dni poslabšalo. Rdeči pajek se je zelo pomnožil in so nekateri pričeli z obiranjem, ker se boje, da jim bode škodljivec uničil kobule. Uspehi obiranja so vobče manjši, nego so bili pričakovani. Obče obiranje se prične šele prihodnji teden.

Bačka — ena tretjina prav dobra, dve tretjini dobre do srednje. Na 1800 ha se bo pridelalo približno 20 do 25 tisoč stotov. Tu se najde tudi po peronospori uničeno cvetje in kobule. Cenili so letošnjo letino na 40 tisoč stotov.

Spalt, 8. avgusta 1925. V stranskih legah vsled črne rose zelo slabo, v glavnih legah stanje različno — obilokrat tudi slabo.

Holledan, 10. avgusta 1925. Zelo različno stanje — deloma prav dobro do dobro. Nasadi so trpeli po črni rosi. Pričakuje se srednja do srednje dobra letina.

Tettang, 10. avgusta 1925. Rani hmelj se obira, srednje rani in pozni hmelj prideta es le v treh tednih na vrsto. Na rastlini je deloma pajek, deloma peronospora.

Hersbruck, 7. avgusta 1925. Tu je le pozni hmelj, ki je pa slab. O uspehih se le v treh tednih.

»Saazer Hopfen- und Brauerzeitung«.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 54.85 din., francoski frank 2.53 din., italijanska lira 2 din., avstrijski šiling 7.80 din., nemška marka 13.30 din., čehoslovaška krona 1.64 din., angleški funt 270 din., švicarski frank 10.90 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.25 din.

SE O REJI DOMAČIH ZAJCEV.

Športna reja zajcev

v današnjih razdrapanih gospodarskih razmerah nima pravice do obstoja. Pri tej reji se veliko zajčkov pobije takoj, ko pridejo na svet, da imajo ostali več mleka in ugodnejše pogoje za prehrano. Pobijejo se tudi vsi oni zajci, ki po obliki in barvi natančno ne odgovarjajo plemenskim znakom dotične pasme.

Pri pasemski reji redimo eno ali več pasem in živali prodajamo kot čisto plemenske živali drugim zajčjercem.

Upravištvu opetovano opozarja, da odgovarja na razna vprašanja le takrat, ako je priložena poština za odgovor. Dalje prosimo, da pri vprašanjih navedete številko oglasa, s čemer je delo jako olajšano!

MALA OZNANILA.

Posredovalnica za prodajo, najem, zamenjavo posestev. Poizvedba stanovanj tudi za dijake. Naslov »Marstan« v Mariboru, Rotovski trg št. 1. 1004

Štiri dijakinje se sprejmejo na hrano in stanovanje. Stritarjeva ulica 17. 1003

Učenca sprejem takoj v čevljarsko obrt. Ivan Kočvar, Sešče, Sv. Pavel pri Prebodu. 971

Za lepo viničarijo išče viničarja s 5 delavskimi močmi stavbenik Nassimbeni v Mariboru, Vrtna ulica 12. 975

Organist in cerkovnik želi takoj spremeniti službo. — Zmožen je voditi večje pevске zборе in godbe. Reflektira na dobre fere. Naslov v upravi pod »zmožen«. 979 3—1

Dva dijaka iz poštene hiše, iz nižjih razredov se sprejmeta na hrano in stanovanje. Vpraša se v upravi. 989

Strežnik se sprejme. Plača po dogovoru. Dijaško semenišče, Maribor, Koroševa ulica 12. 993 2—1

Ekonom, oženjen, z dobrimi spričevali, več v vseh panogah gospodarstva, išče službe. Naslov v upravištvu. 995

Iščeta se dve dobri pletilji (po možnosti tovarišici), ki znata pletiti nogavice na ročnem pletilnem stroju. Pletiva čarapa in raznog pletiva, Zagreb, Vlaška ulica 6. 985

Veleposestvo, 100 oral. arondirane zemlje, tik postaje juž. železnice, z moderno urejenim gospodarstvom, z žago in mlinom ter lastno električno napravo se po ceni prodaja. Ponudbe realitetni pisarni Lovro Cremonnik-a v Celju, Prešernova ulica 19. 972

Posestvo 25 oralov: gozd, travniki, njiva, veliki sadonosni nasadi s potrebnimi poslopji z živim in mrtvim inventarjem, prodaja ali da v najem Heberle, Slov. Gradec. 789

Kupi se posestvo z 8 orali proti polovičnemu plačilu ali po dogovoru. Vzame se tudi v najem. Naslov v upravištvu. 977

Prodaja se jako lepo posestvo z dobro idočo gostilno s celim gostilniškim inventarjem na jako prometnem kraju v Dravski dolini, takoj ali pozneje. Naslov v upravištvu. 976

Malo posestvo na prodaj: hiša gospodarsko poslopje, sadonosnik in pet plugov zemlje, čisto blizu kolodvora. Več posestev gostilničar na Gorici, pošta Križevci pri Ljutomeru. 946

Dobro idoča kovačija se išče v najem. Naslov v upravištvu. 988

Posestvo, 7 oralov njiv in travnikov, četrt ure od Celja. Hiša z gostilno, vrtom in nji-vo tudi četrt ure od Celja. 990

Dvonedropna hiša z gostilno v Ljubljani se po ceni prodaja. Ponudbe na Lovro Cremonnik-a, eClje, Prešernova 19. 1001

Prodajam posestvo poleg železnice, 2 sobi, kuhinja s pritliklinami, pol drugi oral zemlje, trte in sadje. Vpraša se: Gostilna pri kolodvoru (Pri-sterlik) Hoče. 996

Kdor ima do gorice veselje, pozor! Lep vinograd, pol ure od okrajne ceste oddaljen, okroglo 5 oralov trsa in 20 oralov drugega posestva, se zaradi bolezni posestnika pod ugodnimi pogoji, z inventarjem in branjem vred prodaja. Kje, pove upravištvu lista. 999

Za to rejo je potrebno, da ima rejec dolgoletne izkušnje v zajčjereji. Zategadelj športne in pasemske reje navadnemu kmetovalcu ne moremo priporočati.

Pri reji koristnih pasem se ne gleda toliko na pasmo, ampak le na koristnost dotične pasme. Za ta način reje je dobro vzgajati čisto plemenski naraščaj koristnih pasem, kakor francoskega orjaškega srebrecja, ki daje veliko mesa, obenem pa tudi dragocen kozuh. Mlade živali te vrste so mnogo dražje, kot navadno blago za zakol. Kdor je primoran kupiti mladiče za plemo, jih bo moral plačati v vsakem slučaju boljše, nego pitane živali z ozirom na količino mesa, katerega pridobimo z nakupom.

Kdor hoče rediti kunce za zakol, stori najbolje, ako redi takšne pasme, ki dajejo veliko mesa, kakor belgijski orjak, francoski mrkač in nemški lisasti orjak, ali pa tudi vse one vrste, ki jih poznamo, da so nastale po križanju z velikimi pasmami. Pri tej reji gledamo edinole na to, kako priredimo čim več mesa.

Paritev, brejost in porod.

Kakor že omenjeno, se sme pariti samica, kadar je stara 7 mesecev, samci pa so sposobni za oplojevanje šele z 8. mesecem. Oplojenje se izvrši na ta način, da denemo samico za kakih 5 do 10 minut k samcu v kletko. Neumestno je, puščati samico po eden ali dva dni pri samcu, ker se ta le po nepotrebnem draži, ako se samica ne poja in samca noče pripustiti. Če samica samca v 10 minutah noče pripustiti, jo je odstraniti iz njegove kletke ter paritev čez nekaj dni ponovno poskusiti.

Če se je zajka obrejala, tedaj je pričakovati, da bode imela v 30 dneh mlade. Ako se to še 31. dan ni zgodilo, jo je čez dva dni zopet pripuščati. Kaka dva dni pred porodom naj se kletka dobro izmije in potem s slamo dobro nastelje. Ob porodu mora imeti zajka popolen mir, čez eden ali dva dni pa smemo stelo pregledati, ali ni v njej kake poginule živalice, katero bi bilo treba odstraniti. Dva dni pred porodom in dva dni po porodu je dajati materi ne premrzle pitne vode ali okupljen krompir, s čemur si žival skuša omiliti vročico, ki jo navadno dobi ob porodu. V nasprotnem slučaju se utegne pripetiti, da razgreta žival grize mladiče, ali jih celo požre.

Večkrat se zgodi, da zajka mladičev ne skoti v gnezdu, ampak poleg njega in se ti prehladijo in poginejo. V takšnem slučaju jih je takoj po porodu položiti v gnezdo in pokriti s tamkaj se nahajajočo starkino dlako. Nadštevne mladiče je podtakniti drugi ob istem času doječim zajki. Mladiči morajo sesati po 6, pri belgijskih in srebrecih po 8 tednov. Odstavljamo jih po dva na dan, ne vse naenkrat, ker bi se sicer utegnili vneti vime, ali bi se pojavilo zaprtje.

Kakor hitro so mladiči obsesani, moremo zajko vnovič pripustiti k samcu. Iz tega sledi, da more samica po-

Na prodaj je mala hišica z enim oralom njive v bližini glavne ceste in cerkve, cena 5000 D. Naslov: Maribor, Aleksandrova cesta 48-I, ali Prevalje, Straška gora, Gubenšak. 997

Iščem stanovanje in zemljo, da si pridelam lahko živež; odslužim z delom. Naslov v upravištvu. 999

Velika enonadstropna hiša z gostilno, s posebnim poslopjem, s klavnico, pralnico in hlevi, ter lepim obširnim vrtom za zelenjavo, na prometni cesti blizu koroškega kolodvora v Mariboru, je radi starosti lastnika na prodaj za 375.000 D. V hiši je sedem stanovanj, trgovina z mešanim blagom, brivnica, mesarija, dobroohranjeni klavniški in gostilniški inventar, ter razne druge pritlikline. Kupnina se plača po dogovoru. Samo za resne reflektante. — Vprašati je v gostilni Zmuderl Maribor, Frankopanova ulica št. 11. 872 2—1

Bukovi oklesi (prigl) in cepana drva, pripravna za hmeljsko kurjavo, se dobijo po ugodni ceni v vsaki množini. Vpraša se v vili Jošt, Lava 14, pri Celju. 986

Trgovski lokal v Dolgošah enim oralom njive se da v najem. 1005

Svetilnice za grob se prodajo Lekarniška ulica 2-II, Maribor. 994

Stare tračnice (šine), 1 kg po 2.2 D se dobi v Mariboru, Vrazova ulica 9-III. 991 4—1

Izjava. Podpisani preključem vse žaljive besede, katere sem — nevede — rabil proti g. Antonu Santl, posestniku v Vukovskem dolu in sem mu hvaležen, da je opustil nadaljnje sodnijsko postopanje. — Avgust Verblac, posestnik v Vukovskem dolu pri Jarenini. 987

Trgovski vajenec

se sprejme v detalj. trgovino ED. SUPPANZ, PRISTAVA.

Inserirajte!

Najbolje in najvarneje naložite svoj denar pri Okrajni posojilnici v Ljutomeru.

ki obrestuje kranilne vloge navadne po 8%, večje in vezane po dogovoru tudi višje. Sprejema hranilne knjige drugih denarnih zavodov kot gotovino ter izvršuje vsa nakazila. — Tekoči računi.

Najcenjše in najboljše

čevlje, usnje in čevljarske potrebščine kupite pri čevljarju FRANC-U KOKOL V LAŠKEM. 911

vreči na leto petkrat mladiče, vendar moremo to plodovitost pričakovati samo od malih in kvečjemu tudi od nekaterih srednjih pasem. Od belgijskega orjaka smemo zahtevati samo trikrat na leto mladiče. Samci so navadno po tri leta sposobni za plemo, samice pa samo po 2½ leta, pri dobri oskrbi tudi dalje časa. Odstavljeni mladiči smejo, če so od ene starke, ostati do izpolnjenega četrtega meseca skupaj v eni kletki, ako je kletka dovolj velika. Pozneje pa jih je po spolu ločiti in dejati vsakega v svojo kletko, ker bi se sicer začeli med seboj pariti, kar bi imelo slabe posledice za potomstvo. Kjer se skoti preveč mladičev moškega spola, je najbolje, opitati jih in potem zaklati. Da se lažje spita, jih nekateri v tretjem mesecu kastrirajo (vkom-pijo). V takem slučaju moremo tudi po več zajcev oddeliti v eno kletko.

Bolezni in škodljivci zajcev.

Vsakdo od nas ve, da je boleznih lažje odvrčati, nego že nastale bolezni zdraviti. Najuspešnejše varujemo zajce pred boleznimi, ako jih pravilno krmimo, skrbimo za strogo snažnost v vseh ozirih in pazimo, da živali niso izpostavljene prepihu.

Čim se pojavi kaka bolezen med živalmi, zlasti ako je nalezljiva, je obbolele takoj odstraniti s kletkami vred iz skupnih prostorov ter jih prenesti tako daleč v stran, da zdravih ne morejo okužiti. Bolne živali je spoznati po tem, da so pobite in klavne ter ne žrejo prav nič ali le malo krme.

Največkrat se pojavi med zajci driska, ki nastane vsled pokladanja mokre in užgane zelene krme, solate ali plesnivega kruha. Zdravljenje obstoja v tem, da kletko takoj dobro očistimo in obolelo žival nekaj dni krmimo s suho mrvo in praženim ovsem. Zelenja v tem času sploh ni dajati, pač pa je priporočljivo nastaviti v kletke nekaj vrbovih vejic za glodanje. Grenki sob vrbe deluje proti driski in zapira.

Pridite in oglejte si!

Slavnemu občinstvu iz dežele uljudno naznanjam, da sem kupila staroznano trgovino g. Stoffa v Krčevini. — Tu se dobi poceni, kakor nikjer drugod: moške hlače in za dečke, lepe ženske predpasnike in bluže, otročje obleke, raznovrstno perilo, robci itd. Dobi se tudi vsa druga drob-narija. — Priporoča se najtopleje za prav obilen obisk.

Pavla Zagažen, Krčevina

Hranilnica in posojilnica v Galiciji

reg. zadr. z neom. závezo

valbi na

18. redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, dne 30. avgusta 1925, ob 3. uri popoldne v šoli v Galiciji s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1924.
3. Poročilo načelstva in nadzorstva.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako ni ob določeni uri občni zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu udov. 1000

Načelstvo.

Jabolka, slive in orehe

kupim po dnevni ceni vsako množino in vsake vrste, kakor tudi lesnike za sadjevec. Ponudbe: Franjo Rudl, eksport sadja. Maribor, Aleksandrova cesta 35. 1002

Menjalnica lesa.

Sporočam, da imam sedaj skladišče urejeno in prodajam vsako vrsto premoga po najnižji ceni in v vsaki količini. Zamenjam premog tudi za drva ali drugi les.

Branko Mešovšek.

trgovina z lesom in kurivom, Maribor, Tattenbachova ulica 13. Telefon 457. 371

Kameno sol

za živino ima zopet v zalogi ter priporoča špecerijske in gospodarske potrebščine:

F. Sorko nasl. ALOJZ PLOJ, trgovina mešanega blaga, MARIBOR, Vodnikov trg 1. 369

Cirilova tiskarna v Mariboru je dozdaj založila in izdala sledeče zvezke »Cirilove knjižnice«: 2. zvezek: dr. Lenard: *Jugoslovanski Piemont*. 7 D. 3. zvezek: dr. Lenard: *Slovenska žena v dobi narodnega preporoda* 10 D. 4. zvezek: *Moj stric in moj župnik. Povest*. 4 D. 5. zvezek: Melville: *Gladiatorji. Roman. I. del* 8 D. 6. zvezek: Melville: *Gladiatorji II. del* 10 D. 7. zvezek: Wells: *Zgodba o nevidnem človeku*. 7 D. 8. zvezek: Orczy Dušica. *Roman. I. del* 16 D. 9. zvezek: Conan Doyle: *V libijski puščavi. Roman*. 12 D. 10. zvezek: Burnett: *Ziv pokopan. Povest*. 8 D. 11. zvezek: Camelli: *Izpoved socialista (Od socialista do duhovnika)*. 16 D. 13. zvezek: E. Lešnik: *Sumi, šumi Drava. Črtice iz mariborske zgodovine*. 5 D. 14. zvezek: *Ljubša: Slovenske gorice* 7 D.

Tozadevna natančna pojasnila daje interesentom t. j. kupcem oblastno koncesijonirana posredovalnica za promet z zemljišči v Gor. Radgoni. 965 2-1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

[illegible]

R. WRATSCHKO, trgovec, PTUJ, nova pošta.

Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

A heavily damaged, dark, and textured surface, possibly a book cover or a piece of old paper, showing significant wear and tear. The texture is rough and uneven, with many small holes and irregularities. The color is a mottled dark grey or black.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih, razmno-
ževalnih strojev. Hektografični zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni
papir vedno v zalogi.

HA-HA-HA

ne boš strgal, ne, imam močno obleko, ker sem kupil sukno v veletrgovini R. STERMECKI v Celju števil. 24, katero razpošilja trpežno sukno m D 71—, močen ševjot m D 78—, fini kamgarn m D 90—. Ilustrovani cenik z čez 1000 slikami se pošlje vsakemu zastoj, vzorci od sukna, kamgarna in razne manufakturne robe pa samo za 8 dni na ogled. Kdor pride z vlakom osebno kupovat, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. Naročila čez D 500— pošt. prosto. Trgovci engros cene.

Na obroke!

Manufakturno in konfekcijsko, vezene, pletene i. t. d. kakor moške in ženske obleke po meri iz lastne prvovrstne krojačnice ter premog in drva dobite proti ugodnemu odplačevanju le pri trdki.

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

[družba z o. z.]

Maribor, Vojašniška ul. 2, pisarna Gregerčičeva ul. 1

Vsi pravijo

da je pri

Trpinu v Mariboru na Glavn. trgu 17

najboljše in najcenejše blago. Tam se lahko kupi hlačevina, barhenti, sukno, platno i. t. d.

Vozni red

veljaven od dne 5. junija 1925, je izšel ter se dobiva v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena je komadu D 1.50.

Somišljeniki inserirajte!**GRAZER MESSE 1925****GRAŠKI SEJEM**

od 29. avgusta do 6. septembra

Potne legitimacije (vstopnice), katere zagotovijo na državnih železnica SHS in avstrijskih zveznih železnicah 25% znižane vozne cene, se dobijo pri A. REISMAN, MARIBOR, Vojašniška ulica 6.

Lepi vinski sodi

v vseh velikostih se prodajajo v vinski trgovini
FERDINAND KÜSTER, MARIBOR,
908 Meljska cesta 10.

Dobre, plačila z možne zastopnike

za spečavanje prvovrstne Laporit- zidne in strešne opeke
išče na vse večje kraje 858

Latteišberška opekarna

pri Mariboru.

Kameno sol

za živino (lizat) in zapet v zalogi, ter priporoča spece-
rijske in gospodarske potrebščine

F. Sorko, nasl. Alojz Ploj
941 MARIBOR, Vodnikov trg 1. 2-1

**Priporoča se
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.****Za poljske križe**

si mnogi želijo Kristusove podobe (korpusi). Da ustreže ljudem, jih je oskrbi la Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobijo po sledečih c nah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1280 D, 120 cm velik po 1700 D.

Stenski križi

z leseno podobo (korpusom) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 90 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

z kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

z kovinasto podobo stanejo v različnih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 50 in 86 D.

Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se to-
plo priporoča, da si vsak, kdor križe potre-
buje, naj kupi v Tisk. sv. Cirila v Mariboru.

DENAR

si prihranite, ako kupite manufakturno blago

v Celju „Pri solncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga, ka-
kor: sukno za moške, volneno za ženske, hlačevino, tisko-
vino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice,
pavola, vsakovrstno moško ter žensko perilo, brisalke,
odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plavo platno za srajce,
klot, čepice in naglavne rute.

Ne opustite se prepričati! — Za obilen obisk se priporoča

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

Denar naložite

najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici r. z. z n. z.

v Mariboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri**Ljudski posojilnici v Celju**

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri »Belem volu«)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje
obrestuje. — Rentni in invalidni davek plačuje
posojilnica.

Zadružna gospodarska banka d. d.,**Podružnica v Mariboru.**

V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.